

AVGUST  
1985

# misli

THOUGHTS - LETO 34



TEŽKO bi verjel, da je kje na božjem svetu urednik, ki bi ustregel vsem bralcem. Še Bog ne more vsem ustreči, pravi star pregovor, pa bi potem urednik? Dobivam pisma in telefonske klice od blizu in daleč. Nekaj je res tudi pohval in zahval. A največ: temu ni všeč to, drugemu ono. Nekdo obljubuje odpoved lista, če ne bo v njem več zgodb. Temu so križanke odveč, drugi se pritožuje, da njegovega članka nisem takoj objavil. Spet drugi ne verjame, da sem njegov članek v preobilici dela nekam založil in ga pri najboljši volji ne najdem. (Še dobro, da na tej strani platnic piše: Rokopisov ne vračamo!, sicer bi padale še te zahteve in mi nalagale novo skrb.) In zdi se mi: prav malokdo verjame, da imam res toliko dela, navadno še sredi noči, da enostavno ne utegnem misliti še na odgovore posameznim pismom . . .

Vse to vzamem za običajno za-devo. S tira me pa le spravi, ko mi ob koncu telefonskega pogovora, polnega kritike in napotkov, glas na drugi strani pove: "Veste, saj nisem naročnik. Pri sosedu berem MISLI, pa mi to in to v njih ni všeč . . ." — Ali pa: ko preberem pismo podobne kritične vsebine, potem pa najdem v naročniški knjigi, da je pisec že kar precej let v zaostanku z naročnino . . . Takima bi pa zares najraje povedal, naj pometeta najprej pred svojim pragom.

— Urednik in upravnik

Slika na platnicah: Mladina Slovenije v svetu. S ponosom jo gledamo v narodnih nošah ob naših praporih. . .

# misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia — Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 — Tel.: (03) 861 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1985 (Subscription) \$ 6.—; izven Avstralije (Overseas) \$ 10.—; letalsko s posebnim dogovorom. — Naročnina se plačuje vnaprej — Poverjeništvu MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3101 — Tel.: (03) 380 6110



**KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!**

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

**UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.)** — Izdal Slovenian Research Center of America. — Cena I. dela 8.— dol., drugega 9.50 dol.

**SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER)** — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

**ANGLEŠKO—SLOVENSKI in SLOVENSKO ANGLEŠKI SLOVAR** v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac — Škerlj — Cena 8.— dolarjev.

**ANTOLOGIJA SLOVENSKEGA ZDOMSKEGA PESNIŠTVA**, izdana v Argentini, 280 strani. Vezana knjiga 16.— dol., broširana 13.— dol.

**ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del.** — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig skupaj je 40.— dol. (Posamezne knjige: prva 7.—, druga 9.— in tretja 28.— dolarjev.)

**LJUDJE POD BIČEM** — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj samo 10.— dolarjev.

**VERIGE LAŽNE SVOBODE** — Zanimivo knjigo je napisal misijonar Andrej Prebil CM. — Cena vezani knjigi 13.—, broširani pa 10.— dol.

**POLITIKA IN DUHOVNIK** — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika Msgr. I. Kunstlja. Cena 2.— dol.

**SLOVENIAN HERITAGE (Vol. I)** — Zbral in uredil dr. E. Gobetz, izdal Slovenian Research Center of America. V angleščini pisana knjiga o slovenskih dosegih v svetu, 642 strani večjega formata, trdo vezana. Vredno branje zlasti mlademu rodu med nami. Cena 18.— dolarjev.

**STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM I. del.** — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. Cena 13.— dolarjev.

**TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO** — Izjave prič o teharskih dogodkih in letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.— dol.

**V ROGU LEŽIMO POBITI** — Opisuje Tomaž Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dolarja.

**PERO IN ČAS I.** — Izbor iz pisanja Mirka Javornika od leta 1927 do leta 1977. Obsežna knjiga 529 strani. Cena 15.— dolarjev.

**NAŠ IN MOJ ČAS** — Zbirko študij etničnih in kulturnih vprašanj je napisal dr. Vinko Brumen, Argentina. Cena vezani 13.—, broš. 10.— dol.

**ZEMLJA SEM IN VEČNOST** — Pesmi Karla Mauserja. Cena 5.— dol.

# Dve spremenitvi

NA DAN šestega avgusta postavlja Cerkev v svoj koledar poseben praznik: spominja se Gospodove spremitve na gori Tabor. S tremi apostoli se je Jezus podal na vrh in tam so ga videli vsega povelčanega, v razgovoru z Mojzesom in Elijem. Evangelij poroča, da so se Njegova oblačila svetila kot sneg. In ko je bil ves ožarjen in je vse tri zakril svetel oblak, so iz oblaka apostoli zaslišali glas: "Ta je moj ljubljeni Sin, njega poslušajte!"

Peter, Janez in Jakob so bili ob Gospodovi spremitvi prestrašeni, saj so bili naenkrat postavljeni pred drugačnega Jezusa, kot so ga bili vajeni v vsakdanji človeški podobi med seboj. Kaj se je dogajalo pred njimi, je očitno dokazovalo Jezusovo božanstvo. Pred njimi se je odprl nadnaravni svet, ki se jim je zdel nekam daleč in nedostopen, zdaj pa so mu bili priča. V zbeganosti je Peter nekaj jecljal o treh šotorih, ki naj bi jih naredili za Jezusa, Mojzesa in Elija, tako je bil iz sebe; sveto pismo pri tem razloži, da pač "ni vedel, kaj bi rekel". . .

Kaj je bil namen te Gospodove spremitve? Hotel je vsaj trem apostolom pokazati svojo božjo veličino, da bi se pozneje ob trpljenju in smrti ne pohujšali nad njim. Zabičal pa jim je, naj o vsem tem ne govore nikomur, dokler ne vstane od mrtvih. Kot poroča sveto pismo, pa so se učenci med seboj spraševali, ka bi to pomenilo: vstati od mrtvih. Kako človeško neboljeni, pa četudi že nekaj časa v Jezusovi družbi! Nam v tolažbo, ki se nam tudi zde nebesa dokaj visoka, pozabljam o pa pri tem, da je Jezus-Bog vselej med nami.

Kaj je res zgolj slučaj, da je datum spomina Gospodovega spremitvenja na Taboru tudi datum neke druge spremitve. Šesti avgust – štirideset let je minilo od takrat, ko se je nebo zasvetilo nad Hirošimo. Naša nesrečna atomska doba se je rodila – z eksplozijo prve atomske bombe. Nebo je zasijalo, a ne v čudoviti beli svetlobi kot takrat na Taboru, ampak v krvavordečem siju in oblaku gobaste oblike. Vse mesto je bilo enostavno zbrisano s površja zemlje. V grozi nasilja se je 130.000 življenj v trenutku ločilo od sveta in se prikazalo pred Stvarnikom. Da, 130.000 nedolžnih življenj, pa že nad 100.000 jim je sledilo v Nagasakiju nekaj dni kasneje in potem v teku naslednjih let, kakor za posledicami tistih strašnih trenutkov "spremitve" pred štiridesetimi leti umirajo še danes . . .

To pa je spomin drugačne "spremitve", ki je človeško

božje

LETNIK

34

ŠT. 8

AVGUST

1985



**misli**

in

**človeške**

VSEBINA:

Dve spremitvi – stran 193

Škof Slomšek uči – stran 194

25 let je za nami . . . Srebrni jubilej melbournske Slomškove šole – P. Bazilij – stran 195

Kaj pravi Cerkev o evtanaziji? – Po D. Ž. – stran 198

Moj učitelj – črtica – Mirko Kunčič – stran 200

Tudi teh ne pozabimo! – Med revolucijo pobiti duhovniki – Dr. F. Blatnik – stran 202

Navodila kitajskim kristjanom – stran 204

Adelaidski odmevi – P. Janez – stran 205

Izpod Triglava – stran 206

Božja beseda – Kdo je koga ogoljufal? – P. Ciril – stran 208

Izpod sydneyjskih stolpov – P. Valerijan – stran 210

Delavčevi roki – G. S. – stran 212

Pesem dveh src – roman – Florence L. Barklay – stran 213

Naše nabirke – stran 213

Ali res? – P. Bazilij – stran 214

P. Bazilij tipka . . . – stran 216

Z vseh vetrov – stran 218

Kotiček naših mladih – stran 220

Križem avstralske Slovenije – stran 221

Dajmo si duška: smeh je zastoj – pravijo doma – stran 224

O bratje, z vedrim licem, s čistim očesom na pot . . . roka božja bo odprla srce in v srcu bo roža čudotvorna . . . Dodeljena bo, bratje, nam vsem, ki smo jo verno iskali in je nismo spoznali. Zaradi trpljenja nam bo dodeljena ob poslednji uri. Kar smo trpeli, ni izgubljeno. Slabi smo bili in plahi, razjedeni od trepetajočega hrepenenja. Ali izgubljen ni noben samotni vzdih, tudi solza slabotnega ni izgubljena. S trpljenjem in s smrtjo bomo pognojili to lepo zemljo, da bo vzkliło novo življenje . . . Ne bojte se, ne vzdihujte — Bog vas je videl, videl je vaše hrepenenje in vaše trpljenje.

IVAN CANKAR

in ne božje delo: iz življenja v strahotno smrt, iz zdravja v brezkončne posledice, iz del človekovih ustvarjalnih rok v razvaline in razdejanje . . . In — kot že omenjeno — s tistim trenutkom je nastopila nova, atomska doba, ki je nad človeštvo prinesla strah. S slehernim letom se večja trepet pred novim "spremenjenjem", ki bi vsekakor bilo samouničenje vsega na svetu s človeštvom vred . . .

Nikar ob vsem tem ne dolžimo Boga, ampak se potrkajmo na lastna prsa. Ravno v primerjavi obeh spominov na dan šestega avgusta vidimo razliko med božjo in človeško spremenitvijo. Kristus nam pripravlja spremenitev podobno svoji, mi pa v svobodni izbiri hočemo po lastni poti, ki vodi v človeško spremenitev propada in trpljenja. Zato pa, ko zlasti v teh spominskih dneh kličemo: "Nikoli več atomske bombe!", ne pozabimo dodati tudi našo pripravljenost živeti po božji volji, služiti svojemu Stvarniku. To je edina pot do resničnega miru na svetu — in pa do sijaja poveličanja, ki nas čaka po smrti.



#### ŠKOF SLOMŠEK UČI:

- Šola, cerkev in pa očetova hiša se morajo za roke držati.
- Delaj veselo! Delo je božji dar, ki nam zemljo olepša,  
živež posladi, zdravje ohrani in nas greha obvaruje.
- Cena minljivih reči s starostjo pada, cena mirne vesti pa z letmi raste.
- Izobrazba ljudstva brez resnične krščanske vere je ravna steza k najhujšemu podivjanju.
- Država brez vere je mrtvo truplo, ki ima gnilobo v sebi.
- Kdor vero izgubi, vse izgubi — luč mu ugasne sredi trde noči.
- Sveti Duh je na binškošno nedeljo posvetil vse jezike, da vsak svoj jezik,  
v katerem govori, ljubi in daje zanj Bogu spodobno čast in zahvalo.  
Med vsemi jeziki mora biti Slovincem materin jezik najljubši.

# 25 let je za nami...



No, pa še nekaj o šoli! Pred tremi leti sem menda prvič poskušal, da bi se naši otroci od časa do časa zbrali in nekaj slišali v domačem jeziku. Žal nisem uspel in se razen ene matere ni nihče javil. Morda danes po treh letih marsikateri oče ali mati mislita na ono moje povabilo, če sta ga brala. V teh treh letih je že marsikateri slovenski otrok "presvičal" na angleški jezik; slovenskega razume, govoriti ga je pa sram. Preveč tega opažam med našimi družinami. Ali bi ne bilo prav, da bi s Slovensko šolo spet poskusili? Morda bo zdaj več uspeha. Že samo dejstvo, da bi se slovenski otroci spoznali med seboj, je veliko vredno. Lahek in čimbolj zanimiv pouk v slovenskem jeziku, katekizmu in naši rojstni domovini bi bil po slovenski maši na prvo nedeljo. Starši bi medtem lahko počakali v domačem razgovoru v dvoranici ob cerkvi, kjer bo na razpolago tudi prigrizek.

Kaj pravita k temu, slovenska oče in mati? Kdor se zanima za naš poskus, naj po maši na prvo nedeljo v avgustu počaka v dvoranici ob cerkvi, pa se bomo pogovorili. Četudi bi bil razred v začetku majhen, prepričan sem, da bi žele svoje sadove. Šolo je pripravljen voditi g. Jože Kapušin, urednik "Vestnika", Slovenski klub pa je obljubil vso pomoč, da bomo skupno tej otroški skupinici nudili obilico veselja. Vem, da bo v veselje nam vsem, zlasti pa staršem, ko bodo gledali našo mladino pri prvem otroškem nastopu na odru. (MISLI, avgust 1960, P. Bazil tipka, stran 251)

Za slovensko šolo se je javilo doslej štirinajst otrok. Kar lepo število za začetek. Pouk bo za enkrat vsako prvo nedeljo v mesecu takoj po slovenski maši. Malo dobre volje s strani staršev, pa bomo s šolo uspeli. (...) Če bi kateri slovenskih staršev hotel pripeljati svoje otroke k našemu pouku, je še čas. Na prvo nedeljo v mesecu po maši!

(MISLI, september 1960, P. Bazil tipka, stran 260)

Isti dan (4. septembra) beleži v Melbournu še drug pomemben dogodek: prvi dan SLOVENSKE ŠOLE! Kar lepo število otrok je ostalo po maši v naši cerkvi, starši pa so imeli medtem domač pomenek v dvoranici, kjer fantje nabijajo ping-pong, igrajo šah in kuhajo klobase. Kapušinov Jože je otroke znal pritegniti. Bili so tako navdušeni nad šolo, da so rekli, da bi kar sleherni teden hodili. Vsekakor lep začetek, četudi sem se bal, da ne bomo uspeli. Zahvala našim staršem, v prvi vrsti pa našemu učitelju! Upamo, da bo število otrok še narastlo. Jože že misli na prvi otroški odrski nastop. Bog daj!

(MISLI, oktober 1960, P. Bazil tipka, stran 293)

KAKO prijetno je danes brskati po albumu zbranih fotografij o dejavnosti naše šole, ali pa brati gornje vrstice, ki sem jih objavil v MISLIH pred petindvajsetimi leti. Ob obujanju lepih spominov nam služijo za podlago. Skoraj preprosto zveni tiskano poročilo, kot bi šlo vse samo od sebe: začeli smo in steklo je tako gladko, da teče še danes, po preteku četrto stoletja... V resnici je za vrsticami, fotografijami in toplimi spomini na tiste začetke ter naslednja leta veliko truda in žrtev — poleg obilice zadoščenja in številnih dokazov, da delo za našo šolo le ni bilo prazno mahanje po zraku. Dolga vrsta otrok, ki so v vseh teh letih obiskovali pouk slovenščine, je v veselje meni, učiteljem in staršem. Nekaj so pa otroci le odnesli v življenje. Ne dvomim, da tudi oni hranijo lepe spomine na šolske ure in odrske nastope.

Kot bi bilo včeraj, se spominjam dneva, ko sva s Kapušinovim Jožetom razpravljala o potrebi šole in

kako bi uspešno začeli. Zelo sem bil vesel, ko se je ponudil za učitelja. Takrat sem bil socialni referent v odboru melbournskega Slovenskega društva (SMD). Karkoli sem storil na polju pomoči našim rojakom, zlasti številnim novodošlim iz begunskih taborišč, sem vložil v okvir društvene dejavnosti, pa čeprav bi storil isto tudi če bi ne bilo društva. Tako sem tudi glede slovenske šole računal po isti poti ter sem na seji predložil načrt. Proti mojemu pričakovanju pa je bila reakcija čisto nasprotna. Verjetno je bilo istočasno malo preveč skrbi ob novokupljenem Domu v North Carltonu, saj so bile priprave za njegovo otvoritev ravno v teku. Molk kot odgovor na moj predlog sem prekinil z izjavo, da sem šolo pač predlagal z najboljšim namenom in ker ni odziva s strani odbora, jo bomo začeli v okviru cerkvene dejavnosti. In tako je ostalo. Odbor je obljubil pomoč, ki je obstajala nekaj let v tem, da so vsi otroci Slovenske šole



Učenci začetnega razreda naše Slomškove šole pri prvem nastopu (Materinskai dan 1961). Od leve na desno: Aleksander Drezga, Sandra Hervatin (poročena Krnel), Majda Uršič (por. Sobczak), za njo Magda Pleško (por. Pišotek, zdaj učiteljica slovenske šole S.D.M.), Stanko Penca, Cvetka Uršič (por. Brne), Toni Pleško, za njim Ana Marija Brne (por. Thomas), Jožica Uršič (por. Bazaluk), za njo komaj vidna Margaret Vekar (por. Williams), Kristina Penca (por. Jelenič) in Rajko Bole. — Vsi so seveda že poročeni, očetje in mamice nove generacije, ki raste med nami.

dobili Miklavžev paketič. Ko je društvo pričelo Miklavžvevo prireditev obdarovanja otrok na svoje, je tudi to izpadlo.

Učiteljca Jožeta, ki si je poleg urejevanja "Vestnika" nakopal še polno drugega kulturnega dela, je že v nekaj mesecih zamenjala pri šolski vzgoji neprekosljiva Smečeva Anica. Ta je ostala duša naše šole prav do svojega odhoda k Ognjiščarjem po božiču 1973. Kot članica te moderne redovne družine zdaj živi in deluje v Angliji, kjer še vedno z zanimanjem prebira v MISLIH naša poročila.

Že takoj spočetka je bilo očitno, da bo morala šola razviti lastno učno metodo. Saj z en- ali dvakratnim poukom na mesec ne moreš pričakovati kaj sličnega redni slovenski šoli, ker niti ni časa niti nimajo otroci dovolj podlage. Pouk je bil in je več ali manj še povezan s pripravo na odrske nastope. Uspeh na odru otroka navduši za slovenski jezik, ko s slovensko govorico ali petjem žanje ne le odobravanje staršev, ampak tudi aplavz cele dvorane. Obenem pa mu priprava več besedni zaklad, katerega si je pridobil doma pred šolsko dobo, z obiskovanjem rednega šolskega pouka pa ga izgublja. Zavedamo se, da naš pouk ne more dati bogvedi kaj. Končno so le starši tisti, ki imajo na ohranitev slovenščine med družinskimi člani glavni vpliv in ki naj bi otroka redno vozili v slovensko šolo. Viden uspeh se je vedno pokazal le pri tistih otrocih, katerih starši so tesno sodelovali s učiteljicami in slovenskim učnim programom.

Anica se je res potrudila in uspeh prvega leta se je pokazal na materinski proslavi v maju 1961, ki smo jo imeli v dvorani pod samostanom eharistincev ob cerkvi sv. Frančiška sredi mesta. Koliko veselja so prinesli ti nastopi vsem udeležencem, zlasti pa staršem. In ta tradicija materinskih ter očetovskih pro-

slav ter vsakoletnih Miklavževanj se ponavlja iz leta v leto, poleg nekaterih samostojnih spominskih proslav in zlasti večdejskih mladinskih iger, katerih izvedba je bila za naše izseljenske razmere nekaj izrednega, da ne rečem naravnost neverjetnega. Vsem takratnim udeležencem bo ostala v nepozabnem spominu igra "Mačeha in pastorka", ki je iz Sydneya privabila celo našega starosta, pokojnega p. Bernarda. Vajen kulturnih prireditev med ameriškimi Slovenci, enostavno ni mogel verjeti, da je v Avstraliji kaj takega mogoče izvesti. Isto lahko rečemo o naslednji igri "Kekec in Mojca", kakor tudi o "Pavelčkovi piščalki" že po prihodu sester in z njih trudom, ali pa o sodelovanju šolskih otrok pri opereti "Miklavž prihaja".

Poleg Smečeve Anice in sester so poučevale še Dragica Setnikar por. Gelt, bivša učenka naše šole Magda Pišotek r. Pleško, Lucija Smec, ob Aničini odsotnosti je za prihod sester otroke pripravila Angela Škofic in kratko je pomagala Barbara Baraga. Zadnja leta poučujejo Pavlina Pahor ob pomoči hčerke Anite ter Viki Mrak, ki skrbi tudi za pouk folklornih plesov.

Delo je bilo precej olajšano, tako pouk kot nastopi, z razvojem našega verskega središča v Kew. Šola je dobila stalni razred in kasneje še enega, pa za nekaj časa tudi prostore pri sestrah v Slomškovem domu. Nekaj prireditev smo imeli na prostem na dvorišču Baragovega doma, kasneje seveda v dvorani pod cerkvijo. Prva taka prireditev je bila Materinska proslava dne 5. maja 1968, v dvoranskem prostoru brez poda, vrat in oken in na zasilnem odru — vendar s prijetnim občutkom, da smo na svojem.

S prihodom slovenskih sester in njih prevzema vodstva Slomškove šole se je pričelo novo poglavje. Kako sem vedno občudoval navdušenje pokojne m. Romane Toplak, ki se je kljub svojim osemdesetim letom

znala res približati tako otrokom kot staršem. Pri pouku sta pomagali tudi sestri Pavla in Maksimilijana Kavčič. Glavna skrb šolskega vodstva pa je vsa leta ležala in še leži na s. **Silvestri Ifko**. Njeno posvečanje slovenski šoli in nastopom je neprecenljivo, zlasti ob njenem rahlem zdravju. Zelimo ji, da bi z božjo pomočjo še dolgo posredovala otrokom materino besedo.

Do prihoda sester (leta 1966) žal nimamo ohranjenih imen in števila otrok Slomškove šole. Kot sem poročal ob začetku v MISLIH, so starši za prvo leto priglasili štirinajst otrok. Kolikor se spominjam, se je število otrok v naslednjih letih višalo, pa vsa leta nepričakovano nihalo, doseglo svoj višek leta 1977 in zopet občutno padlo. Vzrok padanja je vsekakor iskati v dejstvu, da so začeli lastne slovenske šole vsa tri melbournska društva, S.D.M. na elthamskem gričku, Jadran (Diggers Rest) in Planica (Springvale). Na račun teh šol nismo izgubili le učencev, ampak celo nekaj učiteljic.

Seznam otrok po prihodu sester (samo za leto 1968 je število le po spominu) nam nudi sledeče številke:

Leta 1966 – 33 učencev	1976 – 62 učencev
1967 – 28 učencev	1977 – 91 učencev
1968 – 23 učencev	1978 – 50 učencev
1969 – 18 učencev	1979 – 43 učencev
1970 – 25 učencev	1980 – 29 učencev
1971 – 39 učencev	1981 – 31 učencev
1972 – 39 učencev	1982 – 31 učencev
1973 – 44 učencev	1983 – 23 učencev
1974 – 59 učencev	1984 – 21 učencev
1975 – 32 učencev	1985 – 23 učencev.

Pouk je bil v Slomškovi šoli vsa leta brezplačen, kakor je bilo brezplačno tudi delo vodstva in poučevala.

nje. Vsa leta se je vzdrževala s pomočjo darov naši misiji in s prostovoljnimi prispevki ob prireditvah (nakup knjig in potrebščin, oprema razredov, material za narodne noše, odrske kostume in rekvizite, letni izleti...). Le zadnjih nekaj let, ko nas prizna tudi multikulturna Avstralija, dobiva Slomškova šola skromno pomoč od avstralske federalne vlade. Saj je naša šola vsekakor še večjega pomena zdaj, ko je v državnem učnem načrtu med modernimi jeziki sobotnega pouka in obenem priznana za maturitetni predmet tudi slovenščina. Služi za predpripravo naše osnovnošolske mladine za kasnejši srednješolski študij in polaganje mature. Morda se starši te lepe prilike premalo zavedajo . . .

Ob pisanju članka sem tudi razmišljal, kdaj smo našo šolo poimenovali po Slomšku. Sprva, ko smo z njo še gostovali drugod, je bila le Slovenska šola. Kot Slomškova jo prvič omenjam v svoji tipkariji leta 1963 v oktobrskih MISLIH, na strani 294 po opisu načrtov za bodočo cerkev: "Ko se bo Marija Pomagaj preselila iz kapelice Baragovega doma na stranski oltar nove cerkve, bodo s tem tudi otroci naše Slovenske šole dobili stalen in res za pouk urejen razred: **Slomškovo šolo!**" Pa je bilo ime bodočega šolskega prostora kar hitro prenešeno na našo šolsko ustanovo, kajti že v decembrski številki MISLI istega leta je v Kotičku naših mladih na strani 377 objavljeno pismo Slomškovi šoli v Sydneyu, podpisana pa je – **Slomškova šola Melbourne**.

In to ime je ostalo ter naj le ostane še dolgo vrsto let do novih obletnic! To želim naši šoli ob srebrnem jubileju. Obenem pa pristrčna zahvala vsem, ki so v dobi četrto stoletja tako nesebično sodelovali: ne le sestram in učiteljstvu, ampak tudi staršem in učencem.

P. BAZILIJ



Prostorni oder naše dvorane so napolnili otroci melbournske Slomškove šole, njih prijetni glasovi pa vso dvorano . . . Opereta "Miklavž prihaja", v decembru 1969.

# KAJ PRAVI CERKEV O EVTANAZIJI



Ni dovolj uzakoniti umor nerojenih otrok, ki so oropani življenja še predno zagledajo luč sveta. Danes se tudi pri nas v Avstraliji veliko govori na radiu in televiziji ter bere v dnevnih časopisih o e v t a n a z i j i, ki ogroža življenje bolnih in ostarelih oseb. Kaj res nismo več varni, niti pred rojstvom, niči v boleznih? Prav je, da vemo, kakšno je katoliško stališče do tega perečega vprašanja.

ČLOVEKOVA želja po popolni svobodi je lahko vzgon za hitrejši napredek ali pa tudi ne. Svobodo vsakega posameznika omejujejo pravice in svoboščine drugih in ne nazadnje tudi družbe, katere član je. Nekoliko drugačna so ta razmerja, kadar se mora človek soočiti z zadnjo zemeljsko resničnostjo – smrtjo. Tu gre v prvi vrsti za njegov odnos do samega sebe in – če je veren – tudi njegovo razmerje do Boga.

Cerkev je vedno zagovarjala vrednost življenja; zanjo predstavlja temelj vseh dobrin ter pogoj za sleherno osebno in socialno dejavnost. Življenje je nekaj svetega in nihče ne more z njim svobodno razpolagati. Še več. Za kristjana je življenje dar božje ljubezni, zato ga mora negovati in ga narediti rodovitnega. V skladu z evangelijem in naukom rednega cerkvenega učiteljstva je mogoče nekako takole oblikovati glavna krščanska načela o življenju:

– Nihče ne sme ogroziti nedolžnega življenja katerega koli človeka; s tem bi se namreč uprl božji ljubezni in žalil osnovne človekove pravice.

– Vsak človek mora živeti življenje po božjem načrtu. Življenje mu je dano kot vrednota, ki mora že na tem svetu roditi sadove, njegovo izpolnitev pa moramo pričakovati v večnem življenju.

– Po krščanskih načelih ni dovoljen samomor kakor tudi ne umor. Takšno dejanje bi pomenilo zavračanje najvišje božje oblasti in načrta božje ljubezni. Samomor je tudi zanikanje ljubezni do sebe, zanikanje naravnega čuta do življenja, beg pred dolžnostjo ljubezni in pravičnosti do različnih skupnosti. Pri tem pa seveda moramo priznati, da pride človek včasih do takšnega duševnega stanja, da je osebna krivda za samomor bistveno zmanjšana ali pa je sploh ni. Nikoli tudi ne smemo metati v isti koš samomora in zavestnega žrtvovanja življenja zaradi višjih vrednot, kakor na primer nedotakljivost vere, zveličanje duš ali služba bratom.

O samomoru in splavu je Cerkev tudi v zadnjem času že odločno povedala svojo besedo. Sredi leta 1980 pa je kongregacija za verski pouk s papeževim odobrenjem izdala v Rimu izjavo, ki govori o evtanaziji.

Etimološko je beseda evtanazija pomenila nekoč smrt brez hudih bolečin. Danes se je pomen nekoliko premaknil. V širšem pomenu besede zdaj razumemo pod evtanazijo niz zdravniških ukrepov, ki bolniku lajšajo bolečine vse do zadnjega življenjskega boja, pa čeprav so ti ukrepi združeni z nevarnostjo, da bodo nekoliko pospešili smrt. Evtanazija v ožjem pomenu besede pa je direktna povzročitev smrti iz usmiljenja. Listina kongregacije za verski pouk ima zelo natančno definicijo: "Z besedo evtanazija označujemo dejanje ali opustitev, ki sama na sebi ali načrtno povzročita smrt, da bi tako bolniku prihranili bolečino. Evtanazija je torej v hotenem sklepu in v razlogih za postopek, ki ga uporabljamo."

Ni je sile na svetu, ki bi mogla dopustiti ali zaukazati umor nedolžnega človekovega življenja. Pri tem ni važno, ali gre za zarodek pod materinim srcem, odraslega človeka v polni moči, ali pa oslabelega starčka oziroma umirajočega. Poleg tega ne sme nihče za takšno dejanje zaprositi niti zase niti za drugega. Tukaj gre namreč za kršenje božjega zakona, za zametavanje dostojanstva človekove osebe, za zločin proti življenju in za krivico do človeštva kot celote. Listina govori tudi o olajševalnih okoliščinah, o neznosnih bolečinah in težkem duševnem stanju, ki človeka nagne, da prosi za smrt ali jo povzroči drugemu. Osebna krivda je lahko zmanjšana ali pa je sploh ni, objektivno pa je takšen poseg kljub temu zlo. Tudi nujne prošnje bolnikov, ki včasih prosijo za smrt, ne moremo vedno razumeti dobesedno; bolnik si poleg zdravstvene nege želi tudi ljubezni in prošnja za smrt je postala le prošnja iz stiske, osamljenosti in premajhne ljubezni.

Bolečina je del našega življenja. Ko smo zdravi, nas opozarja na nevarnost, kadar pa preraste meje znosnosti, postane hudo breme. Ločitev od življenja je gotovo združena z bolečinami in trpljenjem; trpljenje pa ima posebno mesto v božjem zveličavnem načrtu in nekateri bolniki prav iz tega razloga ne želijo pretirane uporabe sredstev proti bolečinam. Nikakor pa to ni pravilo; dovoljeno je uporabljati vsa običajna zdravila proti bolečinam (analgetike), pa



čprav utegnejo ta sredstva priversti do nezavesti ali končno tudi do smrti. Odločiti mora seveda zdravnik.

Pogosto slišimo trditev, da ima človek pravico umreti. Gotovo, saj je smrt del naše stvarnosti. Seveda pa pri tem ne gre za pravico, da bi kdo sebi ali drugemu prizadejal smrt. O pravici do smrti govorimo z ozirom na uporabo različnih sodobnih sredstev, ki človeka ohranjajo pri življenju. Moralisti jih delijo na redna in izredna sredstva. Listina izpoveduje glede tega jasen nauk:

“Dolžnost vsakega človeka je, da poskrbi za svoje zdravje in zdravljenje. Tisti pa, ki jim je zaupana skrb za bolnike, morajo z vso skrbnostjo opravljati svoje delo in uporabljati tista zdravila, ki so nujna in koristna . . . Ni še dolgo, ko so učitelji moralnega nauka učili, da ne morejo nikoli zapovedati uporabe izrednih zdravil. To stališče, ki načelno še vedno velja, se nam zdi danes morda nekoliko manj prepričljivo zaradi napredka zdravniške vede. Zaradi tega mnogi raje govorijo o sorazmernih in nesorazmernih sredstvih. Naj bo kakorkoli že, sredstva moramo pravilno preценiti, med seboj primerjati način zdravljenja, stopnjo težav in nevarnosti, ki izvirajo iz terapije, pa še stroške in učinke, ki jih smemo pričakovati.”

Če druga sredstva ne zadoščajo, lahko z bolnikovim privoljenjem uporabimo tudi še ne dovolj preizkušena zdravila ali tehnične pripomočke. Na ta način bolnik lahko tudi koristi kot poučen primer. Ko ni več upanja na uspeh, lahko prenehamo z uporabo teh zdravil. Pri tem je seveda treba upoštevati želje bolnika, njegovih domačih in medicinskih strokovnjakov.

Bolnik pa se ni dolžan podvreči načinom zdravljenja, ki niso brez nevarnosti ali pa so prezahtevni. Odklanjanja takšnega zdravljenja ne moremo primerjati s samomorom, čprav se bolnik zaveda svojega stanja. Pri tem so seveda mišljeni zdravstveni posegi, pri katerih ne moremo pričakovati učinka, ki bi bil v nekakšnem sorazmerju z njihovim obsegom, za-

htevnostjo in stroški.

Tik pred smrtjo, ki je z uporabo zdravil ne moremo preprečiti, je v vesti dovoljeno narediti sklep, da se odpovemo zdravljenju, ki bi nam le podaljšalo trpljenje. Ne smemo pa opustiti tiste redne skrbi, ki smo jo v podobnih primerih dolžni bolniku.

Prav gotovo je bila listina o evtanaziji potrebna, saj se o njej po svetu veliko govori. Na zahodu ustanavljajo celo posebna društva za “lahko smrt”; niso redki tudi priročniki z vsemi potrebnimi navodili, kako na lahek način oditi s tega sveta. To pa gotovo ni v skladu s spoštovanjem človekovega življenja. Zanimive so besede, ki jih kongregacija takoj na začetku vplete v tekst in se nanašajo na sprejemalce tega cerkvenega nauka. Listina je v prvi vrsti namenjena tistim, ki imajo vero in upanje v Kristusa, v katerem živimo, se gibljemo in smo. Tudi pripadnikom drugih ver bo marsikatera misel blizu, saj tudi oni verujejo v Gospodarja življenja. Kongregacija na koncu izraža upanje, da bi listina utegnila naleteti na soglasje celo pri ljudeh dobre volje, pa čprav izpovedujejo drugačen pogled na svet.

Vsekakor pa določila, ki jih vsebuje ta izjava, izhajajo iz temeljitega študija, kako na najboljši način pomagati ljudem v skladu z božjim načrtom. “Če moramo po eni strani imeti življenje za božji dar, po drugi strani smrti ne moremo preprečiti; zato je potrebno, da si smrtne ure ne pospešimo, sprejmemo pa jo v polni zavesti svoje odgovornosti in z vsem dostojanstvom . . .”

“Kar pa zadeva tiste,” sklepa listina, “ki so v službi javnega zdravstva, naj vse izkušnje svoje vede uporabijo v blagor bolnikov in umirajočih. Povedo pa naj jim, da so jim dolžni še drugačno tolažbo, ki je še mnogo bolj potrebna: neizmerno dobroto in gorečo ljubezen. Ko takšno službo izkazujemo ljudem, jo izkazujemo tudi Kristusu, ki je rekel: ‘Kar ste storili kateremu mojih najmanjših bratov, ste meni storili’ (Mt 25, 40).”

Po D.Ž.



Pokrajina  
ob izviro  
reke Krke  
na Dolenjskem

# Moj učitelj

KOMAJ šest let sem si nakupčkal, ko me je mati poslala "študirat". Z drugimi besedami bi se to reklo: skrbno me je napotila tja, kjer sem začel v prvem razredu ljudske šole hlače drgniti in neznansko učenost z ušesi in očmi loviti vase.

Prvi dan mi je pred odhodom v šolo mati ljubeče polagala na srce: "Pridno se uči, da boš postal velik gospod in te bodo vsi spoštovali. Rekli bodo: Lej ga drobljanca, pa je le dokazal, da ni kar tako od muh!"

Še danes, v pozno starost, mi materine ljubeče in svareče besede živo zvene iz davnine. O kako mi je žal, da njene goreče želje nikoli nisem mogel izpolniti . . .

Tako se je začelo prvo poglavje mojega otroštva, ko sem se seznanil s "tuyo učenostjo", kakor je Cankar tako lepo povedal.

Bil sem plah, ponižen, droben fantiček, najmanjši v razredu. To mojo slabost so sošolci, ki so bili močnejši, pogumnejši, do kraja izkoristili. Marsikatero žaljivo besedo, bunko in brco sem moral potrpežljivo prenesti, ne da bi se bil branil, kakor da bi slutil, da mi bo poznejše življenje nagrmadilo na pot še vse hujše preizkušnje in še bridkejša razočaranja . . .

Moj učitelj je bil, kakor se temu učenostjo, velik original, čudak, pedagog starega kova; zunaj tega ljubosumno varovanega sveta pa dobričina z blagim srcem, ki je bilo skrito za raskavo lupino. Med poukom je poznal samo tri osnovna pravila svojega vzgojiteljskega poslanstva: strog red, disciplino in – šibo. Za vsako malenkost je zanikrnemu ali razposajenemu šolarju naštel nekaj žgočih po prstih. Jaz, hvala Bogu, te njegove stroge vzgojne metode nikoli nisem telesno okusil. Sedel sem v klopi kot pribit in se ne bi ganil, čeprav bi mi muha sedla na nos . . .

Bilo je poleti. Vroče in soparno, da ni bilo dihati ne ljudem ne živalim. Listi na drevesih so nemirno trepetali, kakor da si šepetajo slutnje o nečem hudem, neizprossem, kar prihaja . . .

Obesil sem si šolsko torbico okoli ramen in stopil na prag. In sem se nehote zdržnil: nebo je bilo prepreženo s svinčeno težkimi, ogljeno črnimi oblaki.

Mati se je zaskrbljeno ozrla proti nebu in rekla: "Huda ura bo. Če bo močno deževalo še potem, ko se boš vračal od pouka, pojdi vedrit v kakšno vežo, da ne boš moker do kože."

Pokimal sem in se napotil proti šoli. S čudno tesnobo sem se oziral proti nebu, kjer so se zmerom bolj gostili črni oblaki in se kot grozeče pošasti prihuljeno trzali med seboj, kakor da bi hoteli pogol-

tniti drug drugega. Pred bliskom in gromom sem imel zmerom nepopisen strah – in ta strah mi je ostal v kosteh še dandanes . . .

Komaj smo drobljanci zasedli vsak svoj prostor v klopeh, je mimo šolskih oken švignil prvi blisk, sledil pa mu je oddaljen grom.

"Pokrižajte se!" je velel učitelj.

Takoj nato se je na stečaj odprlo nebo; začelo je liti kot ob vesoljnem potopu. Težke kaplje so udarjale ob šipe, kakor da bi nekdo trkal nanje s koščeni-mi prsti . . . Blisk za bliskom je rezal črnino neba, grom za gromom je pretresal ozračje.

Odreveneli od strahu smo se ozirali v okna, za katerimi so besnele naravne sile v vsej svoji neizprosni togoti. Zaman nas je učitelj miril in rotil, naj sledimo pouku; govoril je gluhih stenam.

Nenadoma se je zabliskalo, kakor da bi zajel požar vso dolino, in zagrmelo je hkrati, kakor da bi se bil zamajal ves svet v svojih temeljih.

V smrtni grozi smo planili s svojih sedežev, bledi in prepadeni, trepetajoč po vsem telesu, bolj mrtvi kot živi.

Učitelj pa je pokazal, da ni iz mehkega testa narejen, ampak zmerom in povsod mož na mestu. Kakor da se ne bi zgodilo ničesar, je strogo velel: "Vsak na svoj prostor! Sedite! Kaj se razburjate zdaj, ko je že vse mimo. V cerkveni zvonik je treščilo. Zvoniku to ne more škodovati, saj ima strelovod."

Cerkveni zvonik je bil komaj nekaj korakov oddaljen od šole . . .

Ob pogledu na naše prepadene, prestrašene obraze, pa se je moralo nekaj zganiti pod trdo skorjo njegovega vzgojiteljskega srca. Z mehkim glasom je vprašal: "Ali je komu slabo?"

Nekaj jecljajočih glasov mu je odgovorilo in nekaj tresočih se rok se je dvignilo.

Učitelja pa tudi to ni spravilo iz ravnotežja. "Red in disciplina nad vse!" si je menda mislil, ko je strogo ukazal: "Postavite se v vrsto pred šolskim odrom!"

Na te besede je odhitel iz razreda in se vrnil s polnim škafo malka, v katero je bila poveznjena zajemalka.

Kot narednik svojim vojakom nam je poveljeval: "Lepo po vrsti, kot so hiše v Trsti!"

Prvi učenec je stopil k škaflu in učitelj mu je ponudil zvrhan kozarec vode; moral jo je izpiti do dna.

"Drugi!" je zaklical učitelj.

Tako smo se počasi razvrstili drug za drugim, in vsak je moral izpiti poln kozarec vode. Predno je pri-

šel na vrsto zadnji šolar, je minilo pol ure in slabost mu je medtem že zdavnaj prešla. Takšno množino vode menda še nikoli v življenju nisem izpil v dušku kot tistikrat. Brrr . . . Ampak red mora biti!

Nekoč me je Brlogarjev Francek, ki je bil največji in najmočnejši v razredu, tako brcnil, da sem se opotekl. Ni me maral, ker se nisem hotel v njim igrati "Ravbarjev in žandarjev".

Prav tisti hip je stopil v razred učitelj in je videl vse. Stopil je z nasršenimi obrvmi na šolski oder, iztegnil kazalec, pokazal z njim Brlogarjevega Francka in mene ter velel: "Oba k meni na oder!"

Poparjena sva stopila predenj in klavrno povedila glavi. Čeprav se nisem čutil krivega, mi ni bilo nič kaj prijetno pri srcu. Vedel sem, da strogi učitelj ne pozna šale.

Učitelj je najprej zapičil razkačene oči v Francka, potem pa v mene. Z oblastno kretnjo mi je velel: "Francek je brcnil tebe, zdaj pa ti brcni Francka!"

V meni se je zbudil upor. Nikoli nisem bil pretepač, zdaj naj pa pred vsem razredom pokažem, da nisem nič boljši od Francka? Kljubovalno sem odkimal z glavo.

"Brcni ga!" je še enkrat zakričal učitelj.

Spet sem molče odkimal in kakor v sramu povsesil glavo.

Tedaj je učiteljev obraz zasijal, kakor da bi ga obšla sama nebeška glorijsa. Pobožal me je po kuštravi glavi in ves raznežen rekel: "Tako je prav, fantek! Hudo se ne sme vračati s hudim. Ti nimaš pravice deliti kazni, toda jaz jo imam. — Francek, marš v kot! Tam premišluj na kolenih svojo hudobijo! Vsakemu grehu mora slediti pokora."

Bilo mi je žal ubogega Francka, ki je moral celo uro

klečati v kotu, toda pomagati mu nisem mogel . . . Red in disciplina — to je bilo vodilo starega šolnika.

Kar hudo mi je bilo leto dni pozneje, ko sem te moral zapustiti in odriniti drugam, ti moj neizprosni, toda pravični učenik, trda grča, za katero si skrival svojo dobrotu in ljubezen do mladega rodu. V dolgih letih svojega šolnikovanja si osivel, toda največkrat si namesto srca na dlani ves hudogleden razkazoval šibo. To je bil pač tisti čas, ki je mladim bučmanom z ostro besedo utiral pot v življenje. Katera vzgoja je pravilnejša in učinkovitejša, tedanja ali današnja, bo pokazala bodočnost . . .

Več kot šestdeset let že trohniijo tvoje kosti tam nekje ob vznožju prelepih gorenjskih planin, moj prvi učenik in vodnik v življenju. Že zdavnaj nimaš več ne groba ne spomenika ne rož, ničesar, kar bi budilo spomin nate. Kdaj je že tvoj grob izravnal z zemljo, kdaj je že tvoj nagrobni lesen križ strohnel, kdaj so se že rože posušile in lučke na Vseh mrtvih dan ugasnile. Le v mojem srcu še tli drobna lučka, lučka hvalečnosti za vse, kar si zlahnega in plemenitega vcepil vame.

Kako je zdaj s teboj, moj davni učenik?

Morda zdaj z narejeno strogim obrazom motriš nekatere le nekoliko preveč razigrane angelce v nebesih — in spet si v svojem elementu! Učitelj in vzgojitelj, robavs in dobričina zmerom in povsod, na zemlji in v onstranstvu. Ej, ti moj dobri, hudi starček, ne žugaj mi s palico še iz onstranstva; saj sem skušal hoditi po stopinjah, ki si mi jih začrtal v mojem zgodnjem otroštvu. Bog naj te poplača za vse — tudi za trde besede, ki si jih kdajkoli izrekel v svoji neizmerni očetovski dobroti.



Še en spominček (iz l.1962) ob srebrnem jubileju melbournske Slomškove šole: tu je pa med učenkami tudi priljubljena učiteljica Anica Srnec.

# Tudi teh ne pozabimo!

Ob 40-letnici konca vojne in stalinistične revolucije na Slovenskem, vetrinske tragedije in komunističnega prevzema oblasti v naši domovini, se s hvaležnostjo spominjamo tudi tistih slovenskih duhovnikov in mladih bogoslovcev, ki so v obrambi krščanskih in slovenskih svetinj nasilno izgubili življenje. Dolg je seznam njih imen. Samo duhovnikov ljubljanske škofije je bilo umorjenih in strašno mučenih 63, bogoslovcev pa 31. – Upajmo, da bomo enkrat na številnih moriščih Slovenije postavljali spominske kapele. Tedaj bomo na častna mesta vanje vklesali tudi imena teh mučencev. Prav ta imena so najlepši dokaz, da je bil slovenski duhovnik vedno skupaj s slovenskim ljudstvom – tudi v najtežji dobi njegove zgodovine.

Po "Matici mrtvih", Škerbčevi "Krivdi rdeče fronte" in dr. Žakljevi knjigi "Taboriščni arhiv prič" ter dopolnilih nekaterih duhovnih sobratov je pokojni salezijanec dr. Franc Blatnik (umrl v ZDA) sestavil tale seznam slovenskih duhovnikov, žrtev stalinistične revolucije na Slovenskem:

1. **Cerkovnik Franc**, župnik v Št. Jerneju na Dolenjskem. Ustreljen 20. marca 1946. V komunistični ječi so ga vsi sojetniki smatrali za svetnika. Celo komunistični državni tožilec je občudoval njegov mir, ko je odhajal na morišče.

2. **Cvar Franc**, kaplan v Št. Rupertu na Dolenjskem. Nasilno odveden, mučen in umorjen skupaj s svojim župnikom Nahtigalom 18. junija 1942. Oba sta si morala prej sama izkopati grob.

3. **Duhovnik Alojzij**, kaplan. Ubit v Zalogu pri Cerkljah na Gorenjskem dne 4. oktobra 1944.

4. **Dr. Ehrlich Lambert**, univerzitetni profesor in duhovni voditelj akademikov. Ustreljen v Ljubljani dne 26. maja 1942, ko se je vračal od maše. Po vojni so se komunisti v preziru do njega bahali, da so pri Sv. Križu izravnali njegov grob, njegovo truplo pa odpeljali v tovarno za milo.

5. **Eppich Jožef**, župnik v Stari cerkvi. Umorjen 2. junija 1942.

6. **Erzar Stanko**, kaplan v Ribnici. Komunisti so ga zaprli in leta 1951 neznanokje umorili.

7. **Dr. Eržen Peter**, gimnazijski profesor v Kočevju. Umrl v Ljubljani za posledicami ran 5. marca 1944.

8. **Erklavec p. Rajner**, križniškega reda, župnik v Semiču. Umorjen v novembru 1944.

9. **Frelj Franc**, župni upravitelj v Kokri in domobranski kurat. Vrnjen iz Vetrinja, umorjen junija 1945.

10. **Geoheli Jožef**, župni upravitelj v Zaplani. Umorjen 27. junija 1942.

11. **Goričan Henrik**, kaplan. Od Nemcev pregan iz mariborske škofije, odveden v Dachau, od koder se je srečno vrnil domov, kjer pa je bil zaprt in obsojen.

12. **Grebenc p. Placid**, cistercijan iz Stične. Obsojen v "kočevskem procesu" in po mučenju umorjen v

Mozlju ali Jelendolu 24. oktobra 1943. Pozneje so ga prekopali (v grobu je imel okli vratu še rožni venec) in njegovo truplo prenesli na ribniško pokopališče na Hrvači.

13. **Hočvar Anton**, kaplan v Zagorju. Zaprt in izseljen od Nemcev leta 1941, strašno mučen po komunistih in umorjen v gozdovih med Šmarjem in Škofljico v noči med 26. in 27. oktobrom 1942.

14. **Horvat Ivan**, domobranski kurat. Vrnjen iz Vetrinja in umorjen v juniju 1945.

15. **Hren Anton**, župnik na Blokah. Umorjen dne 14. septembra 1943.

16. **Hrovat Anton**, župni upravitelj v Polomu in domobranski kurat. Vrnjen iz Vetrinja in umorjen v juniju 1945.

17. **Huth Srečko**, katehet v Št. Vidu nad Ljubljano. Bil je pregan od Nemcev. Med okupacijo je šel skrivaj na Gorenjsko, kjer ni bilo duhovnikov. Komunisti so ga zvalili na Koprivnik v Bohinju pod pretvezo, da neki bolnik želi biti previden. Tam so ga zavrtno umorili 25. oktobra 1943.

18. **Jarc Alfonz**, župni upravitelj v Starem trgu. Bil je umorjen proti koncu junija 1949.

19. **Jenko Janez**, kaplan v Žužemberku in domobranski kurat. Bil je zajet na vlaku z domobranskimi ranjenci in umorjen v Kočevju junija 1945.

20. **Kanduč Franc**, župnik v Kropi. Najprej pregan od Nemcev, po komunistih pa ustreljen pri Grahomem blizu Cerknice 26. decembra 1942, ko je šel maševat na podružnico sv. Štefana.

21. **Kastelj Vinko**, kaplan v Št. Jerneju na Dolenjskem. Umorjen 30. junija 1942 v Gorjancih.

22. **Kek Franc**, novomeški kanonik in profesor na gimnaziji v Novem mestu. Umorjen v Birčni vasi dne 21. oktobra 1943.

23. **Kerč Boris**, domobranski kurat. Vrnjen iz Vetrinja in umorjen v juniju 1945.

24. **Kern Franc**, kaplan v Hinjah. Umorjen dne 21. aprila 1944.

25. **Klement p. Norbert**, križevniškega reda, kaplan v Metliki. Umorjen na Suhorju 29. novembra 1942 po težkem mučenju, obešen za noge. Neki komunist mu

je z nožem odprl na vratu žilo, si natočil v kozarec krvi in jo izpil rekoč: "Farska kri daje moč."

**26. Klobovs Anton**, kaplan v Mozlju in domobranski kurat. Vrnjen iz Vetrinja in umorjen junija 1945.

**27. Kofalt Jožef**, begunec pred Nemci, kaplan v Adlešičih. Umorjen v Semiču 15. junija 1942.

**28. Komljanec Janko**, župnik v Prečni pri Novem mestu. Nasilno odveden in umorjen pri gradu Hmeljnik dne 17. junija 1942.

**29. Kramarič Franc**, kaplan v Starem trgu pri Ložu. Umorjen v svojem stanovanju 2. septembra 1942.

**30. Krašna Franc**, župni upravitelj v Sorici. Bil je med vojno pregnan od Nemcev, po komunistih pa umorjen 7. januarja 1946 skupaj s primorskim duhovnikom dr. Filipom Trčeljem, ko sta se vračala iz Davče.

**31. Kremžar Marijan**. Misijonaril je v Srbiji med pregnanimi rojaki iz Gorenjske in Štajerske, pa so ga 9. marca 1943 v Ribarski Banji ubili pripadniki komunistične skupine Pečančevih četnikov.

**32. Dr. Križaj Peter**, gimnazijski profesor. Obsojen na smrt in obešen 20. marca 1946 v Ljubljani.

**33. Kunstelj Franc**, domobranski kurat. Vrnjen iz Vetrinja, zverinsko mučen in umorjen v juniju 1945. Ker je dajal v smrt poslanim domobrancem vesoljno odvezo, so mu odsekali roko; pa je kljub temu še s štrcljem dajal odvezo, dokler ni omedlel in izkrmavel.

**34. Leiler Hubert**, kurat v bolnišnici na Golniku. Nemci so ga izselili, komunisti pa umorili na Viču (Ljubljana) dne 21. marca 1942.

**35. Lilija Melhijor**, salezijanec. Umorjen nekje na Dolenjskem dne 15. novembra 1944.

**36. Malovrh Franc**, kaplan v Moravčah. Izseljen po Nemcih, po komunistih pa obsojen v "kočevskem procesu" ter ustreljen v Mozlju 12. oktobra 1943.

**37. Mavec Jakob**, domobranski kurat. Vrnjen iz Vetrinja in umorjen v juniju 1945.

**38. Nahtigal Franc**, župnik v Št. Rupertu na Dolenjskem. Nasilno odveden, mučen in umorjen skupaj s svojim kaplanom Cvarom dne 18. junija 1942. Sama sta si morala najprej skopati grob.

**39. Novak Henrik**, kaplan v Hinjah. Grozno mučen in umorjen na prvi petek, 7. junija 1942, v Zvirčah. Naredili so "posteljo" iz vej, ga položili nanjo in po malem žgali skoraj ves dan.

**40. Novak Ludvik**, salezijanec. Izdan po bratih, ko je prišel domov na obisk. Umorjen pod Vremščico na Notranjskem 17. novembra 1943.

**41. Obid Alojzij**, beneški Slovenec, vikar v San Mauru pri Gorici, odpeljan in ubit leta 1944.

**42. Oblak Valentin**, zlatomašnik, župnik v Preseki pri Medvodah. Komunisti so ga prevarili, da je treba prevideti bolnika, in ga ustrelili 21. septembra 1951.

**43. Omahna Jakob**, župnik v Dragatušu. Hudo mučen in končno umorjen 7. julija 1942.

**44. Perkan Viktor**, dekan v Ilirski Bistrici. Dne 15. junija 1945 je pokopaval faranko na pokopališču v Jelšanah. Ko so krsto spuščali v grob, ga je neki udbovec ustrelil v glavo, da je bil takoj mrtev.

**45. Pezdir Franc**, župni upravitelj v Št. Vidu pri Cerknici in domobranski kurat. Vrnjen iz Vetrinja in umorjen v juniju 1945.

**46. Pirec Valentin**, župnik na Idriji pri Bači (Tolminsko). Pozimi 1945-46 so starega in bolnega odveli v najhujši zimi na sredo vasi, kjer je ostal več ur v snegu. Terenci na straži so se izmenjevali, ker niso prenašali hudega mraza. Župnik se od mraza ni več opomogel in je umrl v bolnišnici.

**47. Pisk Anton**, upokojeni župnik v Kanalu, leta 1944 odpeljan, mučen in umorjen v Gornji Trebuši, občina Čepovan na Goriškem.

**48. Piščanc Lado**, kaplan v Cerknem. Skupaj s kaplanom Ludvikom Slugo in trinajstimi farani obdolžen, da so Nemcem izdali kraj partijske šole, ustreljen 5. februarja 1944. Kasneje je bivši častnik VOS-a Andrej Kranjc objavil, da je izdal partijsko šolo komunistični major Hrastnik. Vendar kljub temu oblasti ne dovolijo prenosa ostankov nedolžnih žrtev v posvečeno pokopališko zemljo.

**49. Pokom Jožef**, župni upravitelj na Preloki. Umorjen dne 15. novembra 1943.

**50. Polda Anton**, kaplan in domobranski kurat. Vrnjen iz Vetrinja, hudo mučen in umorjen pri Teharjih v juniju 1945. Tudi njemu so sekali roki kos za kosom, pa je še s štrcljem blagoslavljal in dajal odvezo.

**51. Pravhar Jožef**, župnik v Loškem potoku. Komunisti so ga mučili več mesecev in končno umorili na pokopališču v Črnomlju 10. septembra 1944.

**52. Raztresen Janez**, župnik na Suhorju. Umorjen dne 21. julija 1944.

**53. Remškar Ivan**, kaplan in domobranski kurat. Vrnjen iz Vetrinja in umorjen v juniju 1945.

**54. Salmič p. Ivan**, križevniškega reda, kaplan na Vinici. Divjaško umorjen 13. novembra 1943 na hribu Slemine pri Žezlju.

**55. Savelli Viljem**, duhovnik mariborske škofije. Od Nemcev pregnan, nastavljen za kaplana v Starem trgu ob Kolpi in umorjen po komunistih. Datum smrti je neznan.

**56. Sluga Ludvik**, kaplan v Cerknem. Skupaj s kaplanom Piščancem in trinajstimi farani obdolžen, da so izdali Nemcem kraj partijske šole, in ustreljen 5. februarja 1944. Kot že omenjeno pri Piščancu, je danes nedolžnost žrtev izpričana, vendar za javnost nepriznana.

**57. Strupi Alojzij**, profesor v Škofovih zavodih v

St. Vidu in begunec pred Nemci. Umril v Naklem 17. avgusta 19 ? na posledicah mučenja v komunističnih zaporih.

58. **Šink Matija**, kaplan v Fari pri Kostelu in domobranski kurat. Vrnjen iz Vetrinja in umorjen v juniju 1945.

59. **Šinkar Anton**, kaplan v Mirni peči in četniški kurat. Obsojen v "kočevskem procesu" in umorjen v Mozlju 12. oktobra 1943.

60. **Šolar Jožef**, kaplan v Sodražici in domobranski kurat. Vrnjen iz Vetrinja in umorjen v juniju 1945.

61. **Dr. Terčelj Filip**, gimnazijski katehet. Skupaj s Francetom Krašno iz zasede umorjen pri Sorici dne 7. januarja 1946.

62. **Dr. Tom Franc**, kaplan na Jesenicah. Umorjen dne 27. decembra 1945.

63. **Trček Stanko**, lazarist in domobranski kurat. Vrnjen iz Vetrinja in umorjen v juniju 1945.

64. **Turk Viktor**, župnik v Begunjah pri Cerknici. Umorjen pri Grčaricah 24. oktobra 1943.

65. **Učak p. Valerijan**, prior križevniškega reda. Umril v umobolnici na Studencu pri Ljubljani na posledicah mučenja.

66. **Zavadlav Izidor**, župnik v Gorenjem polju pri Kanalu, umorjen poleti 1945, ko se je vračal s cerkvenega slavja pri Marijinem Celju ob benečanski meji.

67. **Dr. Zdešar Anton**, lazarist. Ubit v Jastrebarskem na Hrvaškem leta 1942.

68. **Zorman France**, domobranski kurat. Vrnjen iz

Vetrinja in umorjen v juniju 1945.

69. **Zorman Viktor**, kaplan v Žužemberku in domobranski kurat. Vrnjen iz Vetrinja in umorjen v juniju 1945.

70. **Žužek Karel**, župnik pri Sv. Vidu nad Cerknico. Umorjen 14. julija 1942.

Naslednje duhovnike so sicer pomorili Nemci, vendar po krivdi slovenskih komunistov, očitajoč jim sodelovanje z njimi:

71. **Duhovnik Tone**, kaplan v Preski pri Medvodah. Nemci so ga odvedli v taborišče Matthausen. Ko je tam vrsta ljudi čakala pred krematorijem, je eden izmed njih padel in g. Tone mu je priskočil na pomoč. Pazniki so ga za kazen poslali v krematorij skupno z onim, ki je omedlel in mu je g. Tone nudil pomoč.

72. **Gomilšek Franc**, dekan pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah. Izselen po Nemcih in ustreljen 26. oktobra 1943 v Knežji vasi pri Dobrniču.

73. **Platiša Ivan**, župnik v Smledniku. Izselen po Nemcih. Zaradi komunističnega napada na nemške vojake so ga Nemci dne 28. oktobra 1943 ustrelili kot talca na Čatežu pod Zaplazom.

74. **Vitigoj Viktor**, kaplan. Skupaj s Platišem ustreljen kot talec na Čatežu dne 28. oktobra 1943.

Dolga vrsta imen slovenskih duhovnikov – žrtev stalinistične revolucije na Slovenskem. Že s temi umori je komunizem dovolj zgovorno dokazal svoj protiverski in brezbožni značaj.



**PO NEKEM POROČILU** krožijo na Kitajskem tale navodila za "praviino uporabo verske svobode" – zelo verjetno izdana od Urada za verske zadeve:

- Ne vzdržuj stikov s tujimi (inozemskimi) verskimi skupinami  
in ne kupuj v tujini tiskanih knjig!
- Ne tiskaj in ne razmnožuj svetega pisma brez posebnega dovoljenja!
- Ne potuj iz kraja v kraj, da bi razširjal vero!
- Zlasti ne posreduj verskih idej in misli mladim pod osemnajstimi leti!
- Ne prepevaj mladini pesmi s kakor koli versko vsebino!
- Ne zbiraj denarja za kakršne koli verske namene!
- Obdrži vero strogo zase!
- Delovni dnevi tedna so za delo: ne moli vsak dan – za to je kvečjemu nedelja!

Zanimiva navodila kitajskim vernikom. Nam pa se ob njih stavlja tole vprašanje:

**KAJ NE ŽIVIJO MNOGI KRISTJANI V SVOBODNEM SVETU  
ŽE DOLGO DOLGO ČASA PO TEH NAVODILIH ? ? ?**

MESEC julij je za nami. Naši skupnosti je prinesel lepo doživetje. Dne 7. julija – na prvo nedeljo v mesecu, ko pri slovenski maši navadno prepeva naš mladinski zbor, smo dobili novega člana. Zakrament svetega krsta je bil podeljen Matiju Ricku Pistorju. Mama novokrščenca Matija je bila vsa leta od prvih začetkov članica mladinskega zbora, pa menda prav do poroke. Mlada Pistorjeva družina redno prihaja v našo cerkev k nedeljski maši, kljub temu, da živijo precej oddaljeno od našega verskega središča – res lep zgled ostalim mladim slovenskim parom. In pri tem so ji gotovo v veliko oporo Suzini starši. Mati malega Matija izhaja iz družine Maria Jenka, ki je svojo hčerko lepo vzgojila in ji vcepila v srce ljubezen do Boga in do slovenskega porekla.

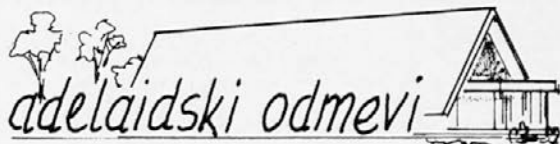
Botra novokrščencu sta bila Slavko Jenko in Sonja Pahor.

Srečnim staršem Suzi in Rickiju iz srca čestitamo, Matiju pa želimo na življenjsko pot božjega blagoslova in modrosti.

Na zadnjo nedeljo v juliju pa smo imeli po maši B. B. Q. v naši povečani lopi. Kljub slabemu vremenu in razsajanju gripe tudi po družinah naše skupnosti je bila udeležba lepa. Celotni dobiček (524.– dol.) smo namenili za odplačilo električne napeljave v lopo. Največ je prinesla loterija (302.– dol.). Pri njej gre glavna zahvala gospe Lojzki Isler, ki je organizirala in prodajala srečke ter bila glavna licitatorka.

Enkrat v septembru bomo priredili še en B. B. Q., pa bo električna napeljava v celoti plačana. Pri tem seveda mislim material, kajti vse delo je zastoj opravil g. Ivan Benc, ki je tudi ob gradnji cerkve napeljal vso elektriko brezplačno. Njegov pomočnik pa je bil kot vedno g. Poklar. Bog povrni obema!

Tako naša povečana lopa že služi svojim namenom in moram reči, da je vedno bolj domače in prijetno zbirališče. Nov dokaz je, da naša skupnost uspeva,



Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,  
Holy Family Slovene Mission,  
51 Young Ave., W. Hindmarsh, S.A., 5007  
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S.A., 5007)  
Telefon: (08) 46 9674

ker vsi radi pomagajo po svojih sposobnostih in zmoglostih. Res nas ni veliko, smo pa lepo povezani in samo Bog daj, da bi tako ostalo!

Moram reči, da tudi za MLADINSKI KONCERT, ki je pred vrati, ni težko dobiti pomočnikov. Saj je nemogoče, da bi vse ležalo samo na duhovniku. Upajmo, da gostje iz drugih držav širne Avstralije ne bodo razočarani. Vsem, ki boste prišli na koncert v Adelaido, da nastopite ali da se ga udeležite kot gledalci, kličemo veselo: **DOBRODOŠLI!**

Rojake v Berriju bom obiskal v drugi polovici meseca septembra, točen datum pa bom javil sleherni družini posebej. Upam, da si boste vzeli čas in se polnoštevilno udeležili slovenske maše. Saj smo jo skrčili na štirikrat v letu – vsaj štirikrat pridimo vsi!

Verouk za birmance je redno vsako soboto popoldne ob treh. Za ostale, ki so že bili pri birmi, pa je krščanski nauk ob nedeljah zvečer ob šestih. Vsi ste vabljeni.

Radijska oddaja v priredbi našega adelaidskega verskega središča je vsako drugo in četrto sredo v mesecu zvečer ob osmih na valovih etnične radijske postaje 5 EBIFM.

P. JANEZ



VLJUDNO STE VABLJENI  
na enajsti

## MLADINSKI KONCERT

v priredbi slovenskih verskih središč, ki bo letos v Adelaidi, S. A.  
**SOBOTA 31. AVGUSTA**, ob šestih zvečer,  
v Ukrajinski dvorani, 66 Orsmond Street, Hindmarsh.

Pestri nastopi slovenske mladine v glasbi, petju in plesu.

Po koncertu bo prosta zabava. Igral bo melbournski orkester "Večerni zvon".

Vstopnina za odrasle osem dolarjev.



**EVHARISTIČNO LETO** pripravlja Cerkev na Slovenskem. Pričelo se bo letos 1. septembra, ko bomo praznovali 50-letnico veličastnega evharističnega kongresa, ki je leta 1935 razgibal vso našo rodno domovino. Starejši bralci se ga gotovo še spominjajo in so bili njegovi soudeleženci. Ko gledamo nazaj, se zdi, da je bil kongres v božji previdnosti nekaka priprava našega naroda na vse tisto trpljenje, ki ga je moral prestatati v strašnih letih vojne in revolucije ne dolgo potem.

**DVESTOLETnico** je praznovala ljubljanska fara sv. Janeza v Trnovem. Župljani so se za jubilej duhovno pripravili, pa tudi cerkvena stavba je dobila s prenovljenimi stenami lepšo zunanost, kar je bilo precej zahtevno delo.

Znano je, da je prav v trnovski cerkvi pesnik France Prešeren srečal svojo ljubezen in svojo bol – Primčevo Julijo, kateri je posvetil svoj sonetni venec. Trnovemu sta dala svoj pečat arhitekt Plečnik z urejanjem prostora in pa pisatelj Franc Saleški Finžgar, dolgoletni trnovski župnik.

**MINORITSKA ŽUPNIJA** sv. Petra in Pavla v Ptujtu tudi letos praznuje dvestoletnico obstoja, saj deluje že od 18. junija 1785. Glavno slovesnost je vodil mariborski škof-pomočnik dr. Jožef Smej na minoritskem dvorišču, imenovanem "letni prireditveni prostor", ki se je izkazalo kot nadvse primerno okolje za bogoslužje. Cerkev je bila namreč med zadnjo vojno bombardirana in so pregani redovniki ob vrnitvi namesto nje našli le kup razvalin.

Župnijska dvestoletnica pa bo le nekak uvod v še večje slavje, ki bo čez štiri leta: 750-letni jubilej minoritskega samostana. V načrtih je obnova porušene cerkve. Radi bi obnovili prezbiterij, ki je delno ohranjen, ter ga usposobili za bogoslužje. Priprave za obnovo potekajo že nekaj časa in upajmo, da bodo minoriti uspeli. Tudi bi radi odprli javnosti svojo bogato samostansko knjižnico s skoraj pet tisoč knjigami, večinoma iz 17. in 18. stoletja. V njej hranijo tudi dragoceni Trubarjev Novi testament.

**NEURJE** s točo je proti koncu julija uničilo 80% trt po Goriških Brdih. Pravijo, da je hudo prizadetih najmanj 320 hektarov kmetijskih površin, od tega

210 hektarov vinogradov. Toča je bila debela kot oreh in še več, ter je napravila pravo razdejanje: od krompirja in posejane koruze ni ostalo niti enega lista. Pa tudi stanovanjem zlasti v Novi Gorici ni prizanesla: na zahodnih straneh stanovanjskih hiš je uničila vse plastične navojnice s tem, da jih je dobesedno preluknjala, po hišah brez navojnic pa je razbila stekla na oknih.

Neurje je divjalo tudi po Dolenjskem, v okolici Grosupljega in Ivančne gorice. Tu je največ škode na koruzi in krompirju ter rdeči pesi.

**SPOMENKO HRIBARJEVO**, ki se je drznila v svojih člankih napisati in zagovarjati svoja stališča glede narodne sprave, obeliska v spomin padlim in NOB-a (glej članek Korenine slovenske tragedije v MISLIH, letošnja majska številka na strani 135!), so izključili iz komunistične partije. Tako je odločilo predsedstvo občinskega komiteja Zveze komunistov Slovenije Ljubljana-Bežigrad, mi pa brali v poročilu nekega Miša Sovdata v "Komunistu". Iz poročila razberemo, da so bila ugotovljena "idejnopolitična razhajanja" in da "ni nobenega dvoma o tem, da je s svojimi idejami, ocenami, skratka mislimi (in očitno s svojim pričanjem) pristala na drugem bregu kot ga gradijo statut, program, politika in sklepi ter izhodišča zveze komunistov. Temu se ni odrekla tudi takrat, ko je napadla zvezo komunistov, češ da 'edina deli ljudi v naši družbi na naše in sovražnike', in ki 'ni pripravljena na spravo'. . ." Kot pove poročilo, je v svoji izjavi na seji bila Spomenka brez obžalovanja: ". . . Tokrat je 'udarila' odkrito in naravnost, 'pre-roško': naši Jugoslaviji, njenim ljudem, ki jih vodi takšna 'partija', je napovedala propad . . . Prepričani smo, da se bodo ljudje, ki jih vodi ta 'gnila' zveza komunistov, odločno uprli takšnim in podobnim 'velikim mesijanskim idejam'."

Tako poročilo v "Komunistu". Mi pa smo prepričani, da doma še marsikdo tako misli kot Spomenka, le korajže ni toliko v njih kot jo ima Hribarjeva. Kako se bo njena zaževa končala, pa smo vedeli že od vsega začetka, kajti doma je zločin misliti drugače kot misli partija. Ravno Spomenkin primer je zgovoren dokaz, kako malo svobode dihajo naši rojaki pod Triglavom. Kdor tega ne čuti več, se je žal pač navadil molčati in kimati . . .

**PLANŠARSKI MUZEJ** v Stari Fužini so končno spet odprli obiskovalcem. Nahaja se v opustošeni sirmarni, ki je bila zgrajena leta 1883, pričeli pa so ga leta 1971. Zanj je skrbel Gorenjski muzej Kranj, ki pa je imel zaradi hude vlage v prostorih precej skrbi in dela s stalno obnovo slikovnega in besednega gradiva. Končno so lansko leto postali prostori taki, da so jih morali enostavno zapreti in pričeti z obnovitve-



nimi deli. Notranje prostore so prebelili in prenovili fasado, cel kup drugih obnov pa se je zavleklo do polovice tega leta.

Razstava je celovit prikaz planšarstva v Bohinju. Obiskovalec vidi sirarsko dejavnost, saj je v prostori — bivši sirarni — ohranjen siraski kotel in na stroju železna gred za prenašanje sira iz kotla v stiskalnico. Slike in originalni predmeti prikazujejo pastirsko nošo od srede 18. stoletja do danes, odprto ognjišče, lesene posode za molžo, šteslne za kisanje mleka, izdelbene lesene skleda za oblikovanje in pinje za izdelovanje masla, pa razno notranjo opremo pastirskih stanov. Prikazani so tudi posamezni tipi planšarskih naselij in pastirskih zgradb. Žal ta stara bohinjska pastirska arhitektura propada skupaj s propadanjem bohinjske planšarske živinoreje. Pastirske zgradbe po lažje dostopnih planinah kupujejo meščani in jih predelujejo v počitniške hišice, to pa žal največkrat brez posluha za prvinsko lepoto ljudskega izročila.

**DA JE TUJIH TURISTOV** med poletnimi počitnicami v Sloveniji veliko, dokazuje tudi skrb slovenske Cerkve za njih dušnopastirstvo. Medškofijska komisija za pastorizacijo turistov je pripravila poseben in kaj privlačen plakat v sedmih jezikih (slovensko, hrvatsko, nemško, italijansko, angleško, francosko in nizozemsko) s pozdravi in dobrodošlico domačim in tujim gostom, ki v turistični sezoni obiskujejo slovenske cerkve. Plakat je narejen tako, da vsaka župnija nanj lahko dostavi svoj urnik nedeljskih maš. Izobešen je na vidnem mestu pri vhodih v cerkve.

**NEKAJ POSEBNEGA** je bila razstava, ki jo je v Braslovcah priredil tamkajšnji župnik Jože Zidanšek. Naslov ji je dal: "Skrite lepote lesa". Mož je svojevrsten umetnik: že vrsto let se v svojem prostem času posveča temu, da z žarečim spajkalom zarisuje v les sveče, portrete, svete podobe, križe in podobno. Tako nastaja žgana umetnina, po kateri mnogi radi sežejo ter z njo okrasijo svoje domove. Razstava je privabila nepričakovano veliko število ljudi, celo z avtobusi so pripeljali in gotovo ne s sosednje vasi.

Župnik-umetnik spreminja tudi župnijsko dvorišče

**Rex** PHOTO STUDIOS

Tel.: 386 8069

*Excellence in Photography*

*Izdelavamo prvovrstne fotografije  
ob prilikah porok, krstov, prvih obhajil, birme*

**678-680 SYDNEY ROAD,  
BURNSWICK, VIC. 3056**

**Govorimo  
tudi slovensko**

in prostore nekdanjega gospodarskega poslopja počasi pa gotovo v prijazno umetnino. Načrtuje, da bo z leti morda stala tu galerija, kjer bodo lahko razstavljali tudi drugi. "Povsod je lepota, le odkriti jo je treba," pravi o svoji umetnosti, "in kar lepega ustvari človeška roka, vendar vodi k Bogu, ki je Lepota sama..."

**NAJDBO STOLETJA** pomeni štiriindvajset kovinskih predmetov, ki jih je v Ledeniški groblji pod svojo hišo našel domačin Tone Jarkovič, pravi poročilo iz Zasipa pri Bledu. O tem sta prepričana arheologa dr. Andrej Pleterski in dr. Timotej Knific, ki sta si ogledala in ocenila srednjeveški zaklad ter ga pripisala slovenskemu rodu. Najdba je bistveno spremenila domneve o življenju Slovencev v osmem in devetem stoletju.

**175-LETNICO** slavi letos ljubljanski Botanični vrt. O njegovem dolgem življenju priča njegova lepa zbirka, saj poseduje okrog šest tisoč rastlin vseh vrst in z vseh koncev sveta. Uprava ima stike s približno 300 drugimi sličnimi vrtovi po svetu.

Novo je ob obletnici to, da se vrt seli na večji prostor. Namesto dosedanjih dveh hektarjev bo dobil površino 150 hektarjev, kar bo gotovo ustrezalo njegovemu razvoju.

Poleg ljubljanskega Botaničnega vrta imamo na Slovenskem še tri podobne vrtove: najbolj znan je Arbotum (vrt z drevjem in drugim lesnatim rastlinjem) v Volčjem potoku, drugi je Alpinum Juliana (vrt z alpskim rastlinjem) v dolini Trente, tretji pa je v Sezani.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM



**TOBIN BROTHERS**  
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460



# Kdo je koga ogoljufal?

LETA 1979 so v knjigi "Bog ki osvaja" izšle izpovedi tedanjega roda slovenskih bogoslovcev o svoji poti do vere in o svoji veri. Tudi sam sem takrat napisal svojo izpoved, ki jo bom zdaj na tem mestu ob Jeremijevi izpovedi vsaj delno obnovil. Se danes, ko gledam na svojo pot vere in poklica, živo čutim resničnost Jeremijevega izkustva. Zares, kdo je koga ogoljufal, lahko vprašamo ob Jeremijevem vzkliku: "Preslepil si me, Gospod, in dal sem se preslepiti" (Jer 20, 7). Ljubezen človeka vedno zaslepi; njen dar pa je potem radost in sreča.

Zakaj verujem? – Vprašanje, ki sem si ga zastavil in si ga ponovno zastavljam, vprašanje, ki mi ga v različnih oblikah zastavljajo ljudje, s katerimi se srečujem. Odgovor ni enostaven. Stojim takorekoč pred skrivnostjo in ne pred problemom, ki bi ga mogel postopoma popolnoma razrešiti. Pred skrivnostjo mojega življenja, moje vtikanosti v ta trenutek, pred skrivnostjo mojega hrepenečega bivanja. Ker vera ni moja nedeljska obleka, ampak moj življenjski sok, se bojim, da ne bom mogel kaj dosti povedati, pa ne zaradi revščine vere, pač pa zaradi bogastva

življenja, ki mi ga vera tako radodarno nudi.

Naš veliki teolog in filozof sveti Bonaventura je očital svojim kolegom na pariški filozofski fakulteti, da so se sicer naučili meriti svet, a so se odvadili meriti sami sebe. Javno mnenje danes: vera ni donosna. Verovati – čemu? Vera resda ne spada na področje storljivosti in storjenega, četudi ima opraviti z obojim. Področje vere je področje temeljnih odločitev, ki jih mora sleherni človek prej ali slej v življenju storiti.

Veliko hvaležnost čutim do mame, ki mi ni posredovala le življenja, ampak tudi Boga. S kmečko roko me je učila znamenja križa in s svojim zgledom pogovora z Bogom, ki me ima rad in hoče, da imam tudi jaz rad druge. Kolikor se spominjam, sem tedaj zelo živo čutil nadnaravo kot razigrano varnost in radost.

Moj Bog se je v teku osnovnošolskih let vse bolj "pomlajal". Postal je moj Oče, moj Prijatelj. Nekdo, ki me ljubi in ki me kliče. Čuden je ta njegov klic. Moj Bog je prav malenkosten. Po majhnih nepomem-

## Božja beseda

PRIŠLA mi je beseda Gospoda: Preden sem te upodobil v materinem telesu, sem te poznal; preden si prišel iz materinega krila, sem te posvetil, te postavil za preroka narodu. Jaz pa sem rekel: "Oh, vsega ti še mlad!" A Gospod mi je odvrnil: "Le pojdi, kamor koli te pošljem! Govori, kar koli ti ukažem! Nikar se jih ne boj! Saj sem z tabo, da te obvarujem, govori Gospod." / Jer 20, 4 – 8/

Preslepil si me, Gospod, in dal sem se preslepiti. Zgrabil si me in preslepil me. Ves dan sem v posmehu. Da, slišim šušljanje angelov: "Naznanite ga, ovač, da se spotaknem." Potem ga imamo v oči. Toda Gospod je z nami kot silen junak. Zato se spotaknejo preganjalci, nič ne premorejo; zelo bodo osramočeni, saj nič ne dosežejo – z večno, nepozabljivo amoto.

/Jer 20, 7. 10 – 11/

bnih dogodkih se oglašja. Še danes popolnoma ne razumem, kako me je zvalil v samostan. "Preslepil si me, Gospod, in dal sem se preslepiti" (Jer 20, 7). Živo doživljam to Jeremijevo izpoved.

Ponosen sem na vrednote, ki mi jih daje vera, saj se tako resnično morem srečevati z ljudmi kot brat z brati in setsrami. Navdaja me veselje in tudi hvaležnost, da smem in morem študirati teologijo. Ob študiju in meditaciji sem že vsaj malo spoznal in doživel, kaj pomeni božja bližina in kaj pomeni dejstvo živeti iz vere, iz tega žuborečega studenca žive vode. Pa tudi to, da vera ni in ne more biti neki "bavbav" in odtujenost človeka, ampak da je vera človekovo najbolj pristno jedro, kraj srečanja in odprtosti do drugega in do drugačnega. Jezus je s svojo osebnostjo potrdil temeljni zakon krščanske antropologije: čim bolj je nekdo odprt za Boga, tem bolj je človeški in odprt za ljudi. Njegov človeški lik temelji na Bogu.

Danes ljudje veliko trpijo zaradi osamljenosti. Živijo v istem bloku kot sosedje, pa se ne poznajo. Drug drugemu ne naklonijo nasmeha in prijazne besede.

Srečujete se, a ne poznajo vsebine in bogastva srečanja. – Vera pa je srečanje z Jezusom Kristusom, je srečanje s Ti, s prijateljem, ki je človeku zvest, je srečanje z Nekom, ki mi je bližji, kakor sem blizu jaz sam sebi. Jezus je prisotnost Večnega v tem svetu. V Jezusovem življenju, v žrtvovanju njegovega življenja za ljudi, žrtvovanju brez pridržkov je smisel sveta sedanjost, navzočnost; Jezus se nam nudi kot ljubezen, ki tudi mene ljubi. Jezus Kristus je zadnji odgovor na moje vpjiočje bivanje. On mi znova in znova dopoveduje, naj povzdignem oči; saj nisem tu, da bi ril po zemlji in rudaril. Moj prostor so višave, kjer morem v vsej svobodnosti razprostrti krila in zadihati sveži zrak.

Brez vere človek ne more dihati. Ali niso vsi naši medsebojni odnosi, simpatija, prijateljstvo, ljubezen ena sama vera? Prijatelj se mi stalno razodeva, vedno je zame uganka. Nikoli ga nisem sposoben "dešifrirati", vedno me preseneča.

Po nedoumljivem daru mi je dano, da lahko verujem v Sina, ki je Bog od Boga, Luč od Luči, Ljubezen od Ljubezni; v ime, ki je "usoda" vesolja, po katerem se je tudi tale naša Zemlja vtirila v svojo kozmično pot, zazelenela in razcvetela v sijaju obrešenosti. Počutim se kakor Adam, ko se je ilovice nebivanja prebudil v življenju in zagledal okoli sebe čudoviti edenski vrt. Čutim se poklicanega v ta paradiz življenja. Nisem igra golega slučajja in kombinacija dednih zasnov. Nekdo me je poklical v bivanje, ker se hoče z menoj radovati življenja. Komu naj se sicer zahvalim, da sem? Očetu in materi? Želela sta si otroka, toda kdo je hotel mene? In zakaj ravno mene?

Smisla, se pravi tal, na katerih more naša eksistenca kot celota stati in živeti, se ne da narediti; smisel je mogoče le sprejeti. Vera je osmislitev, brez katere bi ostal brez svojega prostora. In krščansko verovati pomeni zaupati se smislu, ki nosi mene in svet; sprejeti ga kot trden temelj, na katerem lahko brez strahu stojim. Pomeni dati odgovor Bogu, ki me nagovarja, ki vse stvari nosi in drži.

Plovbo po morju vere, ki me čudovito nosi že petindvajset let, je težko opisati. Vsak sam mora napraviti odločilni korak, na videz skok v negotovost in nespamet, se vkrcati na ladjo in se predati vetrovom milosti. Verovati res pomeni tudi tvegati, toda tvegati pametno. Tega, kar mi je dala vera, je toliko, da mi potem, ko mi je bilo dano, za nobeno ceno ne more biti več odvzeto.

Življenje človeka, ki je zares kristjan, je na tej zemlji srečno in lepo. Pozna svojo pot, ve, zakaj je tukaj in s svojim delom v službi bratov prenavlja podobo tega sveta, sredi katerega vsi skupaj živimo, upamo in ljubimo.

P. CIRIL



*Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,  
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,  
St. Raphael's Slovene Mission,  
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160  
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)  
Telefon: (02) 637 7147*

*Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne  
St. Raphael's Convent,  
311 Merrylands Rd., Merrylands, N. S. W., 2160  
Telefon: (02) 682 5478*

#### NOVI GROBOVI

Pa naj pridejo enkrat naši pokojni na prvo mesto, saj jih je spet predolga vrsta!

V petek 12. julija v zgodnjih jutranjih urah je v avtomobilski nesreči izgubila življenje ANNAMARIE FRANCES O'SULLIVAN, po materi našega rodu. Rojena je bila 17. julija 1964 v Sydneyu – komaj pet dni ji je manjkalo, da bi izpolnila 21 let. V nekaj mesecih se je nameravala poročiti. Zaposlena je bila pri podjetju Flower Power v Bass Hillu. Pokojnica zapušča mater Millie Adcock r. Twrdy, polsestro Elizabeth por. Dickson in brata Johna. Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi v četrtek 18. julija, pokopana pa je bila na livadnem pokopališču "Pinegrove", Eastern Creek.

V ponedeljek 15. julija v pozni večerni uri je nastal na domu družine Rušnik v Canberri (Fadden) požar, katerega začetek še raziskujejo. Predno so prišli gasilci, je ogenj zajel vso stavbo. Življenje je izgubil v plamenih gospodar MARTIN RUŠNIK, lažje opekline je utrpela žena Vera r.Boštjančič, trinajstletni sin Rihard in enajstletni sin Mihael pa sta morala zaradi opeklin v bolnišnico. Pokojni Martin je bil rojen v Zrečah pri Slov. Konjicah in je bil po poklicu plekar. (Zaloga barv v garaži je znatno pridala k ognju). Pogrebna maša je bila v soboto 20. julija v stolnici sv. Krištofa v Manuki, A. C. T., grob pa je dobil na novem Gungahlin pokopališču v Mitchell, A. C. T. Poleg omenjenih članov družine zapušča tudi brata Silva, ki živi v Perthu, W. A.

Ravno na dan Rušnikovega pogreba je canberrska slovenska skupnost izgubila še enega člana: komaj

19-letni TINI VRATARIČ je postal žrtev avtomobilske nesreče. Fant je bil rojen 24. novembra 1966 v Kropi na Gorenjskem kot sin Janeza, po rodu iz Murske Sobote, in Barbare r. Smrekar, po rodu iz Kroke. Pogrebna maša je bila 23. julija v farni cerkvi sv. Janeza Evangelista v Kippax, A. C. T., pokopan pa je bil na novem canberrskem pokopališču v okraju Mitchell.

V petek 25. julija je v bolnišnici v Liverpoolu umrl LEOPOLD GASPARUT. Rojen je bil 15. novembra 1923 v vasi Logje (Breginj), sin Ivana in Alojzije r. Laurentič. V Avstralijo je prišel leta 1950 in se še isto leto v Cabramatti poročil z Marijo Šimec, po rodu iz Prosneta (občina Tajpana). Poleg nje zapušča tudi hčerko Liviano por. Storgato ter dva vnuka in dve vnujki. Pokojnik je bil skoraj pet let bolan, vendar je bil do zadnjega na nogah. Tudi k maši je redno hodil v cabramattsko farno cerkev, razen na zadnjo nedeljo pred smrtjo, ko je bil že zelo slab. Po pogrebni maši v Cabramatti –na ponedeljek 29. julija – je bil pokopan v Liverpoolu.

Na dan njegovega pogreba pa nas je spet obiskala smrt. Na svojem domu v Katoombi je umrl FRANC KLEMENC. Rojen je bil 13. avgusta 1915 v vasi Borarčeva (Slatina-Radenci) v Klemenčičevi družini. Očeta je izgubil – padel je v prvi vojni – prav na dan svojega rojstva in mlada mati Frančiška r. Budja je morala sama skrbeti za otroka. Po drugi vojni je odšel Franc po svetu, bil v Avstriji in Nemčiji, končno je leta 1959 prišel v Avstralijo. Bil je najprej v Bonegilli, nato v Villawoodu, v Yennori in Guildfordu, zadnjih deset let pa v Katoombi. Poročen je bil z Marijo Zinkovič, poleg nje pa zapušča dve hčerki in tri sinove ter devet dnuvkov, v domovini pa ima še enega sina in tri sestre. Po maši zadušnici v naši cerkvi – v petek 2. avgusta – je dobil grob na slovenskem delu pokopališča Rookwood.

Naj dodam še današnje žalostno vest: 7. avgusta je na svojem domu v Fairfieldu, N. S.W., umrla gospa ALBERTA COLJA r. Čebren, soproga našega zdravnika dr. Mihaela Colja. Več o pokojnici pa drugič!

Vsem sorodnikom naših pokojnih iskreno sožalje. Za pokojne pa prosimo, da jim Bog nakloni svoj večni mir!

MOLIMO ZA POKLICE! – V Merrylandsu se pri nedeljskih mašah redno spominjamo važne zadeve duhovnih poklicev. To smo delali zelo redno zlasti med letom duhovnih poklicev, ki se je letos v juniju končalo. S to zaključitvijo pa molitev za poklice ne sme prenehati. Da bi se tega vselej zavedali, smo pri nas začeli s polurnim čiščenjem Najsvetejšega od prvega petka v avgustu in sicer vsaki petek od pol

sedmih zvečer do maše ob sedmih. Pol ure molitve pred Najsvetejšim res ni preveč za tako važno zadevo. Bo pa to vsekakor naš lep doprinos molitve za duhovne poklice. - Mislil sem si pa, zakaj ne bi ta namen razširili na krščanske poklice na splošno? Po krstu smo vendar vsi poklicani, da živimo božje življenje, življenje božjih otrok in posinovljencev, Kristusovih bratov in sester. Oba namena, za duhovne in za krščanske poklice, sta v tesni zvezi. Če se bodo družine živo zavedale svojega krščanskega poklica, bodo duhovni poklici v takih družinah našli ugodna tla. In če bo dovolj svetih duhovnikov in gorečih redovnikov ter redovnic, bo to v veliko pomoč krščanskim družinam.

**PRISPEVAJMO K VZGOJI DUHOVNIH POKLICEV!** — Že nekaj časa je tega, ko mi je rojak v Brisbanu priporočil, naj bi zbirali darove za vzgojo slovenskih duhovniških in redovniških kandidatov. Zdi se koristen predlog. Sicer se bo morda kdo vprašal, ali je to potrebno, saj imamo že toliko drugih nabirk. Razumeti moramo, da vse tri slovenske škofije in razne redovne skupnosti z velikimi žrtvami vzgajajo duhovnike in redovnike. Večina njih je iz revnih družin in sami ne zmorejo plačati stroškov vzdrževanja in študija v semenišču ali redovnih šolah. V domovini imajo po vseh župnijah vsaj enkrat na leto če ne večkrat nabirko za vzdrževanje bogoslovcev. Ni prav, da bi mi v izseljenstvu "prišli skozi tako poceni" in nič sodelovali. Saj tudi v izseljenstvu prihajajo duhovniki in sestre iz domovine. Če jih torej hočemo imeti, moramo za duhovne poklice in gmotno jim pomagajmo, ko se s študijem pripravljajo na poklic!

**SVETOLETNI ZVON**, ki smo ga naročili iz Nemčije preko podjetja Bagot Foundries v Adelaidi, je končno prispel. Dne 31. julija sem ga pripeljal iz skladišča sydneyskega pristanišča. Ker je za cerkveno uporabo, je bil oproščen carine. Tehta 89 kilogramov in zveni v tonu F ter se tako ujema z glasovi ostalih treh naših zvonov. Neki dobrotnik, ki želi ostati neimenovan, je prispeval za nabavo zvona dva tisoč dolarjev. Ker je celotni račun 2,794 dolarjev, bomo z darovi pokrili razliko. Nekaj dobrotnikov se je že oglasilo, ostali se bodo, upam, pridružili.

Zvon nosi napis: **SVETO LETO 1983-84**. Spominjal nas bo na sveto leto in na misijon, ki smo ga imeli v njem. Blagoslovil ga bo med svojim oktobrskim obiskom škof Kvas. Naj bi njegov glas tudi letos veliko ljudi privabil k duhovni obnovi, ki jo bosta vodila naša gosta, škof Kvas in p. provincial Miha Vovk.

**KONCERT ANSAMBLA ŠTATENBERG** je bil v naši dvorani v nedeljo 21. julija. Rezervacije so prihajale v začetku počasi in bali smo se, da bodo nastopili pred peščico rojakov. Pa smo se zmotili. Zadnji dan so rezervacije kar deževale in dvorana se je napolnila do zadnjega sedeža. Naše kuhinjske pomočnice tretje skupine so bile prvič na vrsti za delo v dvoranski kuhinji in so se dobro odrezale. Sodeč po veselem razpoloženju v dvorani so člani ansambla s pevko Ido Škabar prinesli udeležencem obilo užitka. Hvaležni smo jim, kakor tudi Viktorijski zvezi slovenskih družtev, ki je turnejo organizirala.

**SLIKO ZADNJE VEČERJE** je za cerkev v Fig Tree napravil queenslandski rojak arh. Cveto Mejač. V velikosti 3 m x 1.30 m bo

krasila zadnjo steno in je res lepo umetniško delo. G. Mejaču smo hvaležni, da nam tako rad ugodi, kakor hitro zve za našo željo. Naj še omenim, da je arh. Mejač nedavno izdelal tudi načrte za zvonik, ki ga slovenska cerkev v Fig Tree še nima. Načrt je na ogled v cerkveni veži. Upam, da bodo rojaki darovali za gradbeni material, da bi se delo pričelo vsaj po novem letu.



**Naši gostje**  
— rojaki iz Nemčije —  
ansambel  
**ŠTATENBERG**



VESELOVO, kot je pokojni p. Bernard imenoval v slovenščini Merrylands, ima službe božje kot navadno: ob sobotah ob sedmih zvečer (vigilna maša, ki velja za nedeljsko), ob nedeljah pa ob pol desetih dopoldne. Ne pozabite, da je spoved vsakikrat pol ure pred mašo in se konča pet minut pred začetkom službe božje.

WOLLONGONG ima slovensko mašo dvakrat mesečno v slovenski cerkvi Vseh svetih v Fig Tree: torej 25. avgusta, 8. in 22. septembra. Navadno je ob petih popoldne, spremembo ure pa sproti objavimo. Tamkajšnji rojaki se lepo vrstijo za čiščenje in krasenje cerkve za nedelje, ko je na sporedu maša. Skrbijo tudi, da je pri službi božji vsakikrat lepo petje. Potrudimo se tudi za redno številno udeležbo! Ob otvoritvi so nekateri dejali: "Zdaj bomo pa redno hodili, ko imamo lastno cerkev!" Naj zdaj držijo dano besedo!

CANBERRA: slovenska maša bo v nedeljo 15. septembra ob 11.30 dopoldne. V oktobru pa bo služba božja izjemoma ob isti uri (11.30) že na drugo nedeljo v mesecu (13. oktobra). Kraj: St. Bede's Church, Hicks & Nuyts Sts., Red Hill, A. C. T.

BRISBANE ima obisk duhovnika in slovensko mašo v nedeljo 8. septembra, ob šestih zvečer, St. Mary's v South Brisbane.

SURFERS PARADISE bo imel slovensko mašo na isto nedeljo kot Brisbane — 9. septembra opoldne ob dvanajstih v cerkvi sv. Vincencija, Pacific Highway.

NEWCASTLE pride na vrsto za slovensko mašo v nedeljo 29. septembra ob šestih zvečer. Cerkev Srca Jezusovega, Hamilton.

WAGGA-WAGGA je spet na vrsti v nedeljo 13. oktobra. Slovenska služba božja bo ob šestih zvečer v kapeli pri sestrah na Mt. Erin.

P. VALERIJAN



## Delavčevi roki

Šele zvečer, ko se je lastnik sovražnih si rok umival, sta se roki dotaknili druga druge.

"No, si zdaj zadovoljna?" je izzivala leva.

"Kako neki, ko te moram umivati," se je glasil pikeren odgovor.

"Prosim, jaz delam zate isto," je godrnjala leva.

Nato sta obe trdovratno molčali.

Njuno sovraštvo je bilo res veliko.

Naslednji dan pa sta bili obe roki brez dela.

Njun lastnik je postal nepričakovano brezposeln. Ves nesrečen je posedal doma. Njegove roke so se nemirno premikale sem in tja. Saj ni vedel, kaj početi z njima.

"Si še huda name?" je boječe vprašala levica.

"Ne — ne več," je odvrnila desnica. "Zdi se mi, da je bilo najino sovraštvo nesmiselno."

"Danes pa je nesmiselno najino brezdelje," je zavzdihnila levica. "Kaj pametnega naj bi delali."

"Toda kaj? Naš gospodar vendar nima dela."

"Kaj neki lahko me storimo zanj?" je preudarjala levica.

In obe roki sta dolgo prijateljsko razmišljali.

Potem jima je prišlo hkrati nekaj na misel: Sklenili sta se v molitev.

G. S.

DVE ROKI, desna in leva istega lastnika, sta se sprli.

"Prav zares, lahko bi ti dala zaušnico," se je togotila desna.

"Nemogoče, saj moraš vendar prav zdaj pisati," se je norčevala leva.

"Čakaj, morda mi uspe med opoldanskim odmorom!"

"Prosim, prosim, lahko poskusiš," ji je ravnodušno odgovarjala levica.

Florence L. Barclay:

# Pesem dveh src



Prevedel Silvester Čuk  
Ilustriral Lojze Perko

roman

(Šestindvajseto poglavje: V TEMI SE SREČATA SRCI)

Kaj pa ji more dati on? se je vprašal. O, lahko bi ji dal čudovit dom, bogastvo, vse udobnosti, ki si jih lahko srce poželi, in življenjskega tovariša, ki bi ji bil, se zdi, po volji...

Tedaj je zli duh v njegovi notranjosti zašepetal: »Glas sestre Rosemary bo vedno Janin glas! Nikoli nisi videl obraza sestre Rosemary in nikoli ga ne boš! Ta glas lahko torej še naprej pripisuješ njej, ki jo obožuješ. Lahko se oženiš s Rosemary, še naprej pa ljubiš Jane!«

Garth je v grozi kriknil: »Pojdi od mene, satan!«

Tako je zmagal tudi v tej bitki.

Mučila pa ga je misel, da je po njegovi krivdi prišla ob notranji mir sestra Rosemary, zato je bilo zanj pravo olajšanje, ko je zvedel, da ima zaročenca, s katerim je povezana, dasi je bil zaradi tega naskrivaj ljubosumen. Zdaj pa je zvedel, da je zaradi te ljubezni nesrečna, kakor je nesrečen on sam zaradi ljubezni do Jane. Sklenil je torej, da bo enkrat za vselej naredil konec nesporazuma in da se bo o tem popolnoma odkrito pogovoril s sestro Rosemary.

»Miss Gray,« ji je dejal in se obrnil k njej z mladostnim nasmehom, ki je bil očaral že mnogo ženskih src, »zelo sem počaščen, da imate do mene tako zaupanje. Čeprav moram priznati, da sem noro ljubosumen na človeka, ki si lasti vaše srce, sem vseeno vesel, da ta človek obstaja. Rad bi vam povedal nekaj, kar bo zanimalo oba, draga prijateljica. Preden pa storim to, vas prosim, da položite svojo roko v mojo, da tako skleneva resnično prijateljstvo. Bili ste v pokrajini teme, zato veste, kaj pomeni slepemu stisk roke.«

Garth je stegnil svojo roko prek mize in vse bitje je razodevalo neko mučno duševno napetost.

»Tega žal ne morem storiti, gospod Dalmain,« je odvrnila sestra Rosemary in glas ji je drhtel. »Opekla sem se po roki. Oh, nič resnejšega, nikar ne delajte tako zaskrbljenega obraza! Čisto navadna vžigalica. Da, ko sem bila 'slepa'... Zdaj pa mi vseeno povejte, kar zanima naju oba.«

Garth je potegnil roko nazaj in si jo položil na koleno.

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU

TISKOVNEMU SKLADU

ZA NAŠE "MISLI":

\$400.— Peter in Anica Rant; \$49.— Marija Prelec; \$44.— Stanislav Samsa; \$38.— Ivan Pišotek; \$23.— Hermina Zimšek; \$18.— Franc Hartman; \$14.— Stojan Zorzut, Stanko Vatovec, Mario Jenko; \$12.— Branko Kojc; \$10.— John Erpič, Marjan Lauko; \$6.— Anton Ilijaš; \$5.— Vincenc Bogolin; \$4.75 Peter Bizjan; \$4.— Sabina Rutard, Marija Tinta, Gabrijela Borštelj, Julka Pečnik, Francka Kotnik, Janko Menič, Jože Šoba, Johan Pristov; \$3.— Marija Velišček, Stanko Fatur, Ivan Žele.

NAŠIM POSINOVLJENIM

AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$291.— Izkupiček prodaje na stojnici v Merrylandsu; \$50.— Peter Bizjan (za avto p. Hugonu); \$40.— druž. Jože Brožič (za lačne); \$20.— Antonija Šabec, N. N. (oba za lačne); \$15.— Erika Paseka (za lačne); \$14.— druž. Majda Kervatin; \$10.— M. F. (za lačne); \$5.— Sabina Rutard, Ivanka Študent (obe za lačne), Marija Čeligoj; \$2.— Marija Telich (za lačne otroke).

DOBROTNIKOM  
BOG STOTERO POVRNI!



**Preljubi očetje in matere, sreča ali nesreča prihodnjih dni v vaših rokah leži. To so vaši otroci. Kakor jih boste zredili, take čase bomo imeli, slabe ali dobre, vi pa krvavo šibo ali pa zlato krono.**

**Če hočeš otroke za sveto vero oživiti, moraš tudi ti za sveto vero goreti: saj se iz ledu ogenj ne ukreše.**

**Moli in delaj! Kdor se teh reči v mladosti prav nauči, ta svojo hišo na kamen pozida, vsi viharji sveta mu je ne bodo podrlji.**

**Kakršno drevo, takšen sad. Kakršni starši, taki otroci.**

A. M. SLOMŠEK



Kanal ob Soči

## ALI RES?

V *ROKE* mi je prišel "ZBORNIK AVSTRALSKIH SLOVENCEV 1985" (*Anthology of Australian Slovenes 1985*), oz. mi je brez predhodnega dogovora enostavno poslal v prodajo dvajset izvodov sydneyski rojak in Zbornikov sotrudnik Jože Žohar. Zbornik je izdal Slovensko-avstralski literarno-umetniški krožek (SALUK) s sedežem v Sydneyu, ob pomoči Slovenske izseljenske matice in je bil tiskan v Ljubljani.

Nimam namena pisati o njem kritike, čutim pa dolžnost, da se ustavim pri članku Ivanke Škof o Vladimiru Trampužu (*Pesem je del njegovega življenja*, na strani 69). Vladota poznam in spoštujem že skoraj trideset let in vsa leta je tudi zvest naročnik *Misli*. Stran 72 ima izpod Ivanke peresa tale odstavke:

"Čeprav Avstralci niso razumeli jezika, jih je slovenska pesem s svojo melodičnostjo in čistimi glasovi pevcev vseeno navdušila. Na žalost pa imamo med tukajšnjimi Slovenci tudi take ljudi, katerim se uspehi "Triglava" niso ujeli z njihovimi računi in so zato skušali zbor razbiti. Vladimiru so pošiljali grozilna pisma; celo fizično je bil napaden. Organizirali so razgrajače, ki so se vrinili v dvorane, kjer je imel "Triglav" svoje koncerte in tam povzročali nemir in vpitje. Zboru so bili odpovedani in prepovedani koncerti v slovenski dvorani cerkve v Kew, kjer jim je sam pater rekel, da slovenski zbor "Triglav" nima vstopa — čeprav so pri njeni gradnji pomagali tudi nekateri člani zбора. Poiskali so si druge dvorane in nadalje-

Naslonil se je nazaj, njegov obraz pa je bil še vedno napet. Iz njegovih potez je odsevala tako čista duša, vzvišena nad strastmi, da so se Jane, ki ga je opazovala, napolnile oči s solzami.

Razumela je, kaj sta v Garthu napravila trpljenje in ljubezen.

Ne da bi se obrnil k njej, jo je s tihim glasom vprašal: »Povejte, ali ga imate zelo radi?«

Janine oči se niso mogle ločiti od ljubljenega obraza. V glasu sestre Rosemary je odmevalo Janino vznemirjeno srce, ko je odgovorila: »On mi pomeni vse na svetu!«

»Pa vas tudi on ljubi tako, kot zaslužite, da bi bili ljubljeni?«

Jane se je sklonila ter se z ustnicami dotaknila mesta, kjer je malo poprej počivala Garthova desnica, potem pa je sestra Rosemary odgovorila: »Ljubil me je zelo. Bolj kot sem zaslužila.«

»Zakaj pravite: 'Ljubil me je', v preteklem času? Mar ne bi bilo pravilneje reči: 'Ljubi me'?«

»Žal ne,« je odvrnila sestra Rosemary z glasom, ki se je trgal iz nje. »Bojim se, da sem s svojim nezaupanjem in s svojo zмотo zapravila njegovo ljubezen.«

»To je izključeno!« je dejal Garth. »Prava ljubezen nikoli ne odpove. Nekaj časa se lahko zdi mrtva, morda celo pokopana, toda vedno napoči velikonočno jutro, ko vstane k novemu življenju. Ali vaš prijatelj ve, da svojo zмотo spoznavate?«

To vprašanje je Garth postavil na moč nežno.

»Ne,« je odgovorila sestra Rosemary, »kajti on mi ne da možnosti, da bi mu dokazala, kako oba muči s svojim gledanjem na moje obnašanje.«

»Ubog otrok,« je rekel Garth sočutno. »Tudi moja lastna izkušnja je bila grenka, zato lahko čutim s tistimi, ki trpe zaradi nesrečne ljubezni. Poslušajte moj nasvet, miss Gray. Napišite svojemu prijatelju priznanje in ne prikrivajte mu prav ničesar. Pojasnite mu, kaj se je zgodilo. Vsak moški, ki ljubi, bo verjel in sprejel bo vašo razlago, celo srečen bo, da bo lahko storil to. Upam le, da ne bo priletel sem kot veter in vas odnesel!«

Jane se je v solzah nasmehnila.

»Če bi me poklical, bi pač morala oditi, gospod Dalmain,« je pripomnila sestra Rosemary.

»Oh, kako se bojim dneva, ko boste prišli in mi rekli: 'Odpotovati moram!' Veste, da sem večkrat pomislil na to... Toliko ste storili zame in v mojem življenju imate važno mesto... Večkrat sem na to pomislil, danes pa vam odkrito priznam, da bi se oprjel tudi skrajne možnosti, da bi vas za vedno obdržal pri sebi. Tako vredni ste vsega tega, kar moški lahko da, vse ljubezni, ki jo lahko daruje. Toda prav zaradi tega bi vam rad povedal, kaj me je zadržalo, da tega koraka nisem storil. V srcu namreč nosim ljubljeno sliko. Vse druge podobe v mojem spominu sčasoma bledijo. Slep kot sem, se le s težavo spominjam tolikih lepih obrazov, ki jih je moj čopič upodabljal na platno, vsi ti obrazi se med seboj mešajo in postajajo ved-

no bolj nejasni. Oboževana podoba pa, hvala Bogu, postaja toliko svetlejša, kolikor temnejši postaja mrak moje noči. Spremlja me vse življenje, ob smrti pa bom spet videl obraz žene, ki jo ljubim. Ko ste govorili o človeku, ki vam je drag, ste rekli 'ljubil me je', ker da niste gotovi, kakšna so njegova čustva do vas. Ko jaz govorim o svoji ljubi, ne morem reči niti 'ljubila me je' in niti 'ljubi me' kajti ona me nikdar ni ljubila. Jaz pa ljubim samo njo in sicer tako silno, da nobena druga ženska nima ničesar, kar bi bilo vredno, da bi sprejel. Če bi me samoljublje privedlo do tega, da bi zaprosil za roko kakšno drugo žensko, bi se hudo pregrešil zoper njo. Njeno obličje, ki ga ne bi mogel videti, mi ne bi pomenilo nič, ker bi mi v temi sijalo obličje prve in edine. Draga prijateljica, če kdaj kaj molite zame, molite za to, da nikdar ne bi zagrešil te podlosti, da bi ponudil poroko kakšni ženi, kajti lahko bi se z njo poročil le na zunaj...»

»Kaj pa je s tisto, ki bi lahko imela vse? Kje je?« je vprašala sestra Rosemary.

»Zavrnila je vse!« je odvrnil Garth. »Predstavlajte si, kaj pomeni, če vas ona, ki jo ljubite, smatra za nevrednega svoje ljubezni!«

Garth je zastokal in spustil svoj obraz med dlani.

V knjižnici je spet zavlada popolna tišina.

Čez nekaj časa je Garth, ne da bi dvignil glavo nadaljeval: »Zdaj čutim tisto, kar sem pripovedoval Brandu! Nikdar tega še nisem čutil tako močno — razen tisti dan, ko sem bil sam! Oh, miss Gray, pogledjte dobro po sobi in povejte mi, če vidite kaj! Ne morem verjeti, da sva sama! Tega nikdar ne bom verjel! Varajo me, ker sem slep... In vendar... ne, ne motim se, čutim navzočnost žene, ki jo ljubim! Njene oči počivajo na meni polne bolečine in sočutja. Njena bolečina spričo moje nesreče je tako velika, da me obdaja skoraj isto, kakor v sanjah, ko sem sanjal, da me bo obdajala njena ljubezen... O Bog, blizu mene je, jaz pa nočem, da bi bila tu blizu! Rad bi videl, da bi bilo med nama tisoč milj... O Bog, ali se mi začenja mračiti um? Miss Gray, vi mi ne boste lagali. Nobeno prigovarjanje, nobena obzirnost naj vas ne nagneta k temu, da bi me v tem prevarali! Pogledjte okrog sebe, rotim vas, in v božjem imenu mi povejte: ali sva sama? In če nisva, kdo je v sobi razen vas in mene?«

Jane je še vedno sedela s preprižanimi rokami in ni spustila zaljubljenega pogleda z Garthove glave. Ko je izrekel željo, da bi bila tisoč milj proč od njega, si je obraz zakrila z rokami. Bila je tako blizu Gartha, da bi s stegnjenimi rokami lahko prijel njene težke kite...

Garth se ni zganil in Jane je spustila roke z obraza. Po Garthovi prošnji je precej časa vladal molk, potem pa je Jane rekla: »Nikogar ni v sobi, gospod Dalmain, razen vas in mene!«

*/Nadaljevanje prihodnjič/*



*Kako vzgajati svoje otroke, je čisto preprosta zadeva. Moraš si samo vedno dopovedovati, da je to otrok nekoga drugega. Kako vzgajati tuje otroke — to pa zna vendar vsak. (Bing Crosby)*

**vali s svojimi koncerti. Nastopali so tudi v Sydneyu." Tako Ivanka.**

*Da je imel Vlado kot vodja zbora "Triglav" razne težave, mi je sam v teku let večkrat potožil, da pa je dobival celo grozljiva pisma in bil tudi fizično napaden, sem šele zdaj prvič zvedel. Končati litani- je naštevanih težav z navadno lažjo o pa- tru (ki ne more biti drugi kot p. Bazilij, takrat edini slovenski duhovnik v Mel- bournu) ter njegovem odnosu do Vladota in njegovih pevcev, je huda zadeva. Saj ga je s tem Ivanka očitno opredelila v skupi- no, ki je Vladotu in pevcem na tako grd in nekrščanski način prizadevala težave.*

*Škofova Ivanka naj mi pove — ali pa napiše, da bom objavil v MISLIH — kdaj so bili "Triglavu" odpovedani in prepove- dani koncerti v naši cerkveni dvorani v Kew? In kdaj je pater dejal, da slovenski zbor "Triglav" nima vstopa? Po prejemu Zbornikov sem enega nesel g. Trampužu in mu stavil obe vprašanji. Na obe je od- govoril, da se to ni nikoli zgodilo.*

*Lahko povem ravno nasprotno. Vladota sem v razgovorih, ko je obupaval nad delovanjem svojega zbora, večkrat navdu- ševal, naj vendar ne preneha. Prodajal sem tudi zborove plošče. Na odru naše cer- kvene dvorane pa so nastopili 11. septem- bra, 1970 celo s koncertom in ob zahvali sem zboru ponudil dvorano za nadaljne nastope. Gospa Ivanka, takrat ste bila že v Melbournu, pa se kot kulturna oseba te kulturne prireditve niste udeležila?*

*Sprašujem se, zakaj z lažmi in podtika- nji sejati zlo? Dokler sem bil na isti način z neresnico napadan v Novo doba, me ni dosti brigalo, saj časopis se napol prečita in odvrže. Tu pa gre za knjigo, ki bo brez dvoma našla pot v sleherno slovensko knjižnico in bo služila za vir, kadar koli se bo kaj pisalo o avstralskih izseljencih. Za- to nimam namena molčati in mirno pre- nesti, da se z grdo neresnico maže mel- bournski izseljenski duhovnik in z njim versko središče. Preklic krivega pisanja mora priti od osebe, ki je krivo poročala; in tam, kjer je bilo krivo poročanje objav- ljeno. — P. BAZILIJ*





*Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,*

*SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,  
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101  
Telefon: (03) 861 8118 in (03) 861 7787*

*Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne  
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101  
Telefon: (03) 861 9874*

+ Naslovna slika avgustovih MISLI je vzeta na nedeljo 21. julija pred melbournsko stolnico, ko tudi naša skupina koraka v procesiji v svetišče. Vsako leto se v juliju pridružimo ostalim narodnostim v molitvi za usuznjene narode. Res nas Slovencev ne pride ravno veliko in so mnoge narodnosti močnejše zastopane, letos zlasti vietnamska, vendar vselej kar dostojno predstavljamo svoj narod. Z našimi lepimi nošami, narodno zastavo in cerkvenimi banderi smo že dolga leta vidna in priznana skupina.

Prošnjo v slovenskem jeziku je tudi letos izrekla Lahova Marija. Zahvala njej in vsem udeležencem, zlasti narodnim nošam!

+ Krsta naj omenim dva: Dne 20. julija je bil krščen **Dean Ivan**, novi član družine Željka **Sambolec** in Mirijane r. Dobrič. Prinesli so ga iz Thomastowna. – Dne 4. avgusta pa je v naši cerkvi oblila krstna voda **Vanessa Kylie Marie**, hčerko Edvarda **Zorzut** in Viktorije r. Gajšek, Research. Čestitke obema družinama!

+ Poroka je bila pri Sv. Cirilu in Metodu dne 20. julija: **Edvard Jožef Popošek** je pred oltarjem pričakal svojo izbranko **Lidijo Hartner**. Ženin je bil rojen v Carltonu, krstil pa sem ga v stolnici sv. Patrika. Nevesta je bila rojena v Sunshine, krst pa je prejala v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu. – Naj ju Bog s svojim blagoslovom spremlja na skupni življenjski poti!

+ Prav zadovoljen sem, da po dolgem času tokrat ni treba omenjati med nami nobene smrti. To se zgodi komaj kdaj. Ima pa zato sydneysko poročilo celo vrsto imen v zadnjem času umrlih.

+ V zadnji številki sem objavil, da je zadela glavni dobitnik pri žegnanjskem srečolovu – torto, delo in dar Ivana Mejača – gospa "Francka Podrivola", v naših nedeljskih oznanilih pa, da je bila srečna dobitnica torte gospa Pavla Marinovič. Sicer me še ni

hče ni zagrabil zaradi razlike v imenih, vendar se moram opravičiti tam, kjer je namišljena "Francka Podrivola" bila objavljena. Uredniku se res lahko vse primeri – včasih bi iz kože skočil, če bi le znal tudi zlesti nazaj vanjo. Takole je bilo: ko sem pripravljal tipkarijo za tisk, se nikakor nisem mogel spomniti, kdo je zadel torto. Povpraševal sem, pa mi ni znal nihče pomagati. V upanju, da bom kasneje le dobil pravo ime in ga vstavil v vrsto, sem natipkal namišljeno ime, ki mi je tisti trenutek pač padlo v glavo. Končno sem se res spomnil gospe Pavle Marinovič in jo omenil v oznanilih, pozabil pa sem za MISLI zamenjati imeni. Ko sem po izdaji julijske številke zagledal v tipkariji nesrečno "Francko", mi je zastala sapa, a bilo je prepozno . . .

+ Mesec avgust je bolj miren, september nas bo pa kar precej zaposlil v verskem središču. Takoj na prvi dan meseca je že tudi prva nedelja in po deseti maši v dvorani OČETOVSKA PROSLAVA. Obenem se bomo tudi spomnili srebrnega jubileja naše Slomškove šole. Gospodinje zopet naprošam, da s svojimi kuhinjskimi dobrotami napolnijo mize.

Na udeležbi prireditve tega dne pa se bo gotovo poznalo, saj bo istočasno cel avtobus naših ljudi in tudi nekateri s svojimi avtomobili v Adelaidi na letošnjem **Mladinskem koncertu**, ki bo dan prej, na soboto 31. avgusta. Prepričan sem, da bodo nastopajoči dobro predstavljali našo melbournsko slovensko družino. Želimo jim lep uspeh, vsem udeležencem pa prijetno in varno potovanje tja in nazaj. Res škoda, da je moral nastop Glasnikov letos odpasti. No, pa drugo leto, če Bog da in dobra volja naše nadebudne mladine!

+ Tretja nedelja v septembru, letos že petnajstega v mesecu, bo zaznamovana z dvema prireditvama. Ta dan se zberejo v središču naši upokojeanci (nekateri pravijo, da je beseda "ostareli" grda, osebno pa sem prepričan, da biti star ni noben "greh", ampak posebna božja milost, ki je ne dobi vsak) k maši in potem v dvorani h kosilu in družabnemu popoldnevu. Ta DAN UPOKOJENCEV je vsako leto zelo prijetno srečanje, ki prinese veliko sončka na obraze, katere je življenje utrdilo in zgubalo. Škoda le, ko se vsako leto spomnim na celo vrsto ostarelih mamic in očetov, ki jih ni nikjer. Vsaj za ta njihov dan naj bi jih domači pripeljali k nam. Vsi, prav vsi so za to nedeljo vabljeni v versko središče!

Tudi geelongški pevski zbor je obljubil, da bo zopet med nami ter navzoče razveselil s svojimi prijetnimi glasovi.

+ Naša popoldanska prireditev istega dne – na nedeljo 15. septembra – pa je WALKATHON. Je mladinska

ska prireditve z nabirko v prid bodočega Doma počitka in z geslom: **Mladina spoštuje starost!** Je pa vsako leto med udeleženci tudi nekaj starejših – pred leti je hodila celo skoraj osemdesetletna in zdaj že pokojna Laukova mama.

Letos smo doslej oddali le 25 nabiralnih pol, kar ni nič razveseljivo. Čudno zaspani smo postali, ko bi morala ravno takale akcija premakniti staro in mlado. Morda se nekaterim zdi, da smo že dovolj nabrali za Dom ostarelih in se nam ni treba več truditi. Res imamo zbrano že zavidanja vredno vsoto, dovolj za začetek, za srečno dovršitev načrtov pa gotovo ne.

Walkathon je torej še naša zelo aktualna akcija. Nabiralne pole so še na razpolago – sezite po njih! Naj bi bil tudi letošnji Walkathon moralni in finančni uspeh! Starši, vi pa navdušujte svoje otroke k udeležbi! Čim več znajo danes žrtvovati in prenesti, lažje bodo šli kasneje skozi življenje.

Zopet bomo nagradili tri, ki bodo največ nabrali v skupini do 25 let, dalje osebo z največjo nabrano vsoto od 25 let dalje. Zahvalni spominček dobe tudi vi, ki naberejo nad petdeset dolarjev in pa najstarejši ter najmlajši udeleženecek Walkathona.

+ **SREČANJE** bivših fantov Baragovega doma in njihov družin bo četrta letošnja septembrska prireditve – na soboto 28. septembra zvečer v Baragovi dvorani. Letos ima še večji pomen, saj obhajamo 25-letnico Baragovega doma. Vsaj srebrni jubilej in 25 svečk na obletnični torti naj spet združi stare znance na domači večer, saj se nekateri nikoli več ne vidijo. Za mnoge je to naše vsakoletno srečanje edinstvena prilika – izrabite jo! Vsi bivši Baragovci ste zares dobrodošli!

Obenem ste kot druga leta na ta večer vabljeni tudi cerkveni pevci in naši ministranti, seveda z družinami.

+ Se spominjate prijazne **Ivanke Kropich**, pomočnice s. Emi v Baragovi kuhinji, ki je pri Walkathonu pred odhodom v Evropo med skupino do 25 let starosti največ nabrala? Sem jo že omenil v junijski številki, da je letos kot s. **Petra** srečno končala noviciat v kongregaciji naših sester frančiškank Brezmadežne. Tu objavljam tudi sliko z dneva njenih in njene sonovinke (s. Marinke, doma v Poljanski dolini na Gorenjskem) prvih redovnih obljub. Slovesnost je bila 7. junija v Šiški. Na sliki je s. Petra v sredini, za sestrama pa sta patra, ki ju tudi mnogi bralci osebno poznajo. Na levi je bivši Melbournčan p. Stanko, zdaj v Ljubljani magister frančiškanskih študentov, za s. Petro pa stoji sydneyski p. Ciril, ki se bo zdaj v avgustu vrnil z obiska rodne domovine.

Sestra Petra piše, da že komaj čaka prihoda med nas. Pričakujemo, da bo v Melbourne prifrčala na soboto 31. avgusta. Že zdaj ji kličemo veselo dobro-



došlico, k redovnim obljubam pa ji želimo vztrajnosti. Pot, ki si jo je izbrala, ima polno zaprek. Vsem jo priporočam v molitve, kakor tudi drugo kandidatino **Zaliko Svenšek**. Ta bo zdaj v avgustu pričela v Slovenski Bistrici dobo noviciata.

Imamo še kaj deklet po naših družinah, ki bi bile pripravljene sprejeti redovni poklic? Saj za vedno se ne moremo opirati le na prihod novih iz domovine, kjer jih zelo manjka. Če hočemo imeti sestre, si jih bomo morali izprositi z molitvijo izmed nas.

+ Večerno mašo bomo imeli na praznik Marije Kraljice (četrtek 22. avgusta). Enako na prvi petek v septembru (6. septembra), združeno s pobožnostjo v čast Srcu Jezusovemu in blagoslovom z Najsvetejšim. – Praznik Marijinega rojstva (8. september) pa pride letos na nedeljo, enako tudi praznik Žalostne Matere božje (15. septembra).

+ Sem že pred leti omenjal, pa bi rad spet: kdor me kliče po telefonu, naj ne pozabi, da je Baragov dom zelo velika hiša in je pater dostikrat daleč od telefona, telefon pa za zaklenjenimi vrati. Tolikokrat se zgodi, da komaj najdem pravi ključ, pa če preneha zvoniti. Včasih se to zgodi tik ob telefonu. Da je zadeva še bolj zanimiva, takoj kličejo drugo hišno številko, pa dostikrat še ta klic preneha, predno pridem nazaj v kuhinjo do telefona. Ali pa kličejo isto številko ponovno – čim se oddaljim od pisarne.

Imejte, prosim, malo več potrpljenja in zvonite dalj časa, če se takoj ne oglasim! Razen seveda, če mi priročite posebno vajo v tekanju in samopremagovanju.



**SLOVENSKA** katoliška misija v Stuttgartu slavi letos svoj srebrni jubilej – 25-letnico delovanja. Jubilej so proslavili v župnijski dvorani in cerkvi sv. Konrada 22. in 23. junija. Prvi slavnostni gost je bil ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar, sobotne večerne proslave pa se je udeležilo tudi več gostov nemških cerkvenih in družbenopolitičnih oblasti ter zastopniki drugih katoliških misij rottenburško–stutgartske škofije.

Ob pričetku – leta 1960 – je stutgartsko slovensko misijo vodil izseljenski duhovnik dr. Franc Pelc, za njim dr. Janez Zdešar, zdaj pa je že devetnajst let duša njene vsestranske verske in kulturne dejavnosti duhovnik Ciril Turk. (V Melbournu ga osebno poznamo, saj je bil pred nekaj leti na obisku pri svojem bratu Jožefu v St. Albansu.) Cerkev sv. Konrada in Slovenski dom v neposredni bližini sta središčna prostora verskega in kulturnega delovanja med našimi tamkajšnjimi rojaki. V Stuttgartu je še vedno okoli 2000 Slovencev in približno toliko tudi po bližnji okolici. V škofiji Rottenburg–Stuttgart pa živi še tudi več kot 10.000 naših rojakov, ki pa jih dušnopastirsko oskrbujeta poleg omenjene tudi katoliški misiji v Reutlingenu in v Esslingenu. Ob duhovnikih se za slovenske priseljence veliko žrtvuje tudi socialna delavka slovenske misije, Doroteja Oblakova.

Ko praznujemo svoje avstralske jubileje, je lepo slišati tudi o drugih podobnih mejnikih med rojaki po svetu. Tudi mi kličemo rojakom v Stuttgartu: Naše čestitke k jubileju in vztrajnosti ter obilo uspehov v bodočih letih!

“ANTONIANUM” se imenuje frančiškansko visoko učilišče v Rimu. V zadnjem učnem letu je imelo 257 rednih in 175 izrednih slušateljev. V zadnjem desetletju je na njem prejel akademске naslove iz teologije 85 študentov, iz filozofije 19, iz prava pa

14. (Med temi študenti je bil tudi slovenski provincial p. Miha dr. Vovk, ki nas bo letos obiskal s škofom Kvasom.) Na učilišču predava 70 profesorjev (50 frančiškanov, 9 kapucinov, 2 minorita in 9 drugih). Z novim učnim letom bo med njimi tudi slovenski frančiškan p. Viktor dr. Papež (cerkveno pravo), v vojnih in povojnih letih pa je bil na Antonianumu znana in priznana osebnost zdaj že pokojni pater Hugo dr. Bren, profesor in dekan teološke fakultete.

**NA RAZSTAVI VIN**, ki je bila nedavno v mestu Sydney, je Slovenija predstavila avstralski javnosti deset vzorcev svojih vin. Poročilo pravi, da so jih avstralski ocenjevalci zelo dobro sprejeli. Predstavljena vina so: traminec, teranton, zlata radgonska penina, refošk, sauvignon muškat, renski rizling, šipon, beli pinot, cabernet sauvignon in merlot. Zanje se je posebej zanimalo 64 podjetij, ki so tudi naročili poskusno prodajo. V letošnjem oktobru naj bi šlo v Avstralijo 24.000 steklenic naročenih prodajnih vzorcev božje kapljice izpod Triglava.

A poročilo izraža skrb, ali je Slovenija sploh pripravljena za sklepanje morebitnih večjih poslov na avstralskem vinskem tržišču? Nedvomno so Sloveniji odprte široke možnosti za prodajo vin v naši novi domovini Avstraliji, hkrati pa ji je seveda uspeh zagotovljen samo s kvaliteto ponujenih vin in točno dostavo.

**NEKDANJEGA DIMNIKARJA** je na nedeljo 23. junija papež Janez Pavel II. prištel med blažene. To je bl. Peter Friedhofen, rojen v prejšnjem stoletju v Trierju v Nemčiji. Kot omenjeno, je bil po poklicu dimnikar. Potem pa se je začel iz ljubezni do Boga posvečati potrebnim. Ustanovil je red “Usmiljenih bratov Marije Pomočnice”, ki služi še danes Bogu v revnih, bolnih in ostarelih.

Isti dan je dosegel čast oltarja kot blaženi tudi italijanski duhovnik **Benedetto Menni**, ki je v začetku prejšnjega stoletja v Španiji ustanovil red “Usmiljenih bratov sv. Janeza od Boga” v pomoč ljudem v stiski, pa začel tudi redovno skupnost bolničark za strelbo predvsem otrokom in duševno prizadetim ženskam.

#### SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

*Funerals of Distinction Pty. Ltd.*

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

**STALINOV NASLEDNIK**, Gregorij M. Malenkov, je po tajnih poročilih umrl v letošnjem februarju. Rojen leta 1902, je postal eden najmočnejših Stalinovih sodelavcev, bil član tajništva komunistične partije in nato član politbiroja, najvišjega izvršnega organa KPSZ. Po Stalinovi smrti je postal ministrski predsednik Sovjetske zveze (1953 - 55). Kruščov ga je zaradi "protipartijske dejavnosti" izključil iz partije in od takrat je živel v pozabi. — Poročilo pa ve tudi povedati, da se je Malenkov že dolga leta redno udeleževal bogoslužja v pravoslavni cerkvi, v kateri je bil krščen, in je umrl kot zaveden kristjan.

**DESET LET** je poteklo 1. avgusta od podpisa znanega "Helsinške listine". Podpisali so jo predstavniki držav udeleženk konference v Helsinkih. Listina naj bi usmerjala v stari Evropi mirno sožitje in tesnejše sodelovanje na podlagi načel medsebojnega spoštovanja in spoštovanja manjšin, priznavanja nedotakljivosti meja in nevmešavanja v notranje zadeve. Ob vsem tem pa so morali priznati, da tega ni mogoče doseči brez spoštovanja človekovih osnovnih pravic. Zato listina nosi naslov: "Spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, vključno s svobodo mišljenja, vesti, vernosti in prepričanja."

Od helsinške listine svet ni dosti pričakoval in preteklo desetletje je potrdilo, da je bilo uresničeno bore malo tega, kar listina vsebuje in podpisi obljublajo. A kljub temu ne smemo reči, da so bili Helsinki brez vrednosti. Kot niso zastoj božje zapovedi, tudi če jih človeštvo od vsega začetka bolj prelamlja kot pa drži. Še vedno je namreč neprimerno bolje, da vsaj načela priznavamo, in če jih teptamo, imamo vsaj slabo vest, kot pa da imamo svoje slabo početje za pravično, dobro in normalno. Tako se je glasil eden komentarjev ob desetletnici in dati mu moram prav. Saj je v tem desetletju sklicevanje na listino morda le prineslo kako olajšavo, ki bi drugače odpadla.

Da je na helsinški listini tudi slovenski podpis, smo pisali takrat pred desetimi leti. Na konferenci je namreč zastopal Sveti sedež — vodstvo in središče katoliške Cerkve — takratni pronuncij v skandinavskih deželah, naš rojak, zdaj že pokojni nadškof Jožef Žabkar.

Melbournskim rojakom je na uslugo

**ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN**

**LUBI PIRNAT**

**18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.**

**Telefon: 288 4159**

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

Letošnje tridnevno jubilejno zasedanje v Helsinkih se je končalo brez sklepnega dokumenta. V govorih pa so se dotaknili marsičesa z ozirom na človekove pravice, s katerimi mnoge države podpisnice listine niso radodarne.

**TUJCEV** ima Zahodna Nemčija še vedno zelo visoko številko: 4,363.648. Med njimi je 600.314 priseljencev iz Jugoslavije, od tega delovnih moči 305.945, ostali pa so nezaposlene žene in otroci. Caritas, dobrodelna ustanova nemške katoliške Cerkve, zaposluje v svojem oddelku za tuje delavce 34 ljudi in od teh je kar 15 moči iz Jugoslavije. Število brezposelnih pa se tudi v Nemčiji iz leta v leto povečuje, kar prinaša zlasti tujim delavcem nemalo skrbi.

**APOSTOLA SLOVANOV** je naslov papeževe okrožnice o sv. Cirilu in Metodu. Vatikansko glasilo "Osservatore Romano" je objavilo o njej komentar našega rimskega teologa dr. Janeza Vodopivca.

**APARTHEID** — križ Južnoafriške unije, je zadnji čas kar sleherni dan v dnevnikih poročilih, tako v časopisu kot na radijskih novicah. V državi so politični in gospodarski ukrepi takšni, da omogočajo manjšini belcev politično oblast nad črnim prebivalstvom. Ta krivična neenakopravnost zaradi barve kože prestopa že vse meje in je zadnje mesece zahtevala neverjetno veliko žrtev — vse seveda črne kože. Izgredov je vedno več in vedno hujši so — če ne bo v kratkem pametne rešitve, bo prišlo do masovnega krvoprelitja. Anglikanski črni škof Desmond Tutu, ki je lani prejel Nobelovo nagrado za mir, se trudi pomiriti duhove, a vidnega uspeha biti ne more, dokler za črnce ni osnovnih človekovih pravic. Tudi katoliški Cerkvi v Južnoafriški uniji priznavajo, da je lahko samo ponosna na svoje delo za enakopravnost vseh, belih in črnih prebivalcev.

Urarsko in zlatarsko podjetje

**Alexander**

WATCHMAKER and JEWELLER

190 Church Street (vagal Macquarie St.)

Parramatta, N. S. W.

Telefon 633 1384

vam nudi 10% popusta pri vsakem nakupu, 20% pa na vsa popravila ur in zlatnine ter šest mesecev garancije. Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY DESIGNED AND MADE IN OUR OWN WORKROOM.

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih. — Priporočata se

**E. & C. ROBNIK**

## kotiček naših mladih



Dragi striček! – Mamica mi je pomagala to pismo sestaviti. Samo da ne boš mislil, da mi je tudi pomagala pri majski Slikanici. Ne, sem jo sama pobarvala.

Kot je že mama pisala, smo se iz Alburyja preselili v Sydney. Tukaj hodiva z bratom v slovensko šolo. Letos sem za materinski dan prvič nastopala v domu Triglav ter mamici zapela: Jaz sem mala roža, roža mamina . . . – Tebe in vse koticarje lepo pozdravlja **Alexandra Krempl**, 10 let, Sydney, N. S. W.

### DRAGI OTROCI!

Kar dve slovenski dekleti vam predstavi tokrat naša **GALERIJA MLADIH**. Sestri sta si v eni **SELJAKO-VIH** družin, ki jih je v Geelongu (Vic.) precej. Da ne bo kake zamenjave, naj povem, da je atu ime **Ladislav** in materi **Veronika**. Po mami je starejša sestra dobila ime, le da jo kličemo **VERA** (ali pa za šalo **Verč**, če ne celo "Vejica", kot jo je ob začetnih besedah svojega govora klicala sestra **Tanja**).

**Vera** je končala srednjo šolo v North Geelongu, k slovenskemu pouku pa se je zadnje šolsko leto vsako soboto vozila v Melbourne. Namenila se je namreč, da bo iz materinega jezika polagala maturo, kar ji je tudi uspelo. Srečali smo jo med maturanti šolskega leta 1982. Po maturi je napravila še poseben tečaj, ki jo je usposobil za službo pri letalski družbi. Zaposlila se je pri Singapore Airlines, kjer ji najbrž tudi znanje slovenskega jezika pride marsikdaj prav. Z delom je zelo zadovoljna, četudi se mora sleherni dan



## NAŠA BESEDA

ČUDEŽNO PTIČKO IMAMO.  
V SRCU NAM STRUNE RAZPREDAM,  
POJE, SMEHLJA SE IN JOČE –  
NAŠA SLOVENSKA BESEDA.

MEHKA JE, USPAVAJOČA,  
KAKOR DIH VETRA V VRHOVIH,  
SILNA KOT DUŠA, KI VRISKA  
V VELIKONOČNIH ZVONOVH.

STOPI NA MORSKO OBALO,  
KADAR VALOVI BUČIJO,  
IN JIM UKAŽI, NAJ PESEM  
SVOJO NA DNO POTOPIMO.

STOPI NA GORO, UKAŽI  
SONCU, NAJ NEHA SIJATI.  
MATERI SVOJI PORECI:  
NEHAJ LJUBITI ME, MATI!

MORJE BO DALJE BUČALO,  
SONCE BO DALJE SIJALO,  
MATI VSA TIHA IN BLEDA  
TE BO LJUBILA DO KONCA –  
VEČNA JE NAŠA BESEDA.

Mirko Kunčič



voziti iz Geelonga v Melbourne. Pravi, da bo "do poroke" že nekako potrpela . . .

**Verina** sestra **TANJA** še obiskuje srednjo šolo v North Geelongu (Form 3) in je prav tako vestna študentka kot je bila "Vejica". Odločila se je, da bo postala zobozdravniška asistentka. No, če bo res, bomo videli v nekaj letih.

Da se **Seljakovi** sestri zelo razumeta, dokazuje slika. Da zelo radi in tudi odlično govorita slovensko, pa lahko pričam jaz in vsakdo, ki je prišel z njima v stik. Če bi ju ne poznal, bi zlahka nasedel potegavščini, da sta prišli šele pred nekaj dnevi iz Slovenije. Obe sta vredni naše pohvale, a nič manj tudi njuna zavedna starša.

Ker smo že pri Geelongu, naj dodam še tole: V avgustovih **MISLIH** 1983 je Galerija mladih objavila sliko in pisala o geelongškem fantu, ki je prejel diplomu iz ekonomskih ved. **SREČKO JERNEJ KONTELJ** je potem še nadaljeval študije na Monash univerzi, letos pa jih srečno končal in prejel tudi diplomu iz prava. Se je že zaposlil kot advokat v Geelongu. Srečko, naše ponovne čestitke k lepemu uspehu!

DNE 21. julija letos je v domovini zaključila svoje zemsko življenje gospa **OLGA VIDMAR, r. de Toni**, mati gospe Tatjane Lajovic, Sydney. Doma je bila iz Begunj pri Cerknici in bi 10. avgusta letos dosegla starost devetdesetih let. Lajovčevi družini izreka iskreno sožalje — uredništvo in uprava **MISLI**.

#### **OBVESTILO Slovenskega narodnega odbora:**

Z dopisom z dne 10. julija 1985 je načelstvo Slovenske ljudske stranke sporočilo Slovenskemu narodnemu odboru, da je na mesto, ki se je izpraznilo s smrtjo g. Petra Markeša iz Toronta in ki ji pripada po ustavnem dogovoru, izvolilo g. **dr. Marka Kremžarja** iz Buenos Airesa. Slovenski narodni odbor je vzel to imenovanje na znanje. S tem imenovanjem šteje sedaj SNO zopet trinajst članov in je polnoštevilno zaseden.

Buenos Aires, 11. julija 1985.

**Rudolf Smersu, i. r.**  
predsednik SNO

**PASCOE VALE, VIC.** — Pristrčna zahvala uredništvu "Misli" za objavo mojega pisma. Bil je lep uspeh v pomoč cerkvi sv. Antona na Šepulski gmajni blizu Tomaja. Tukaj so imena z darovi, ki sem jih nabrala: 50.— dol. Marcela Bole; 20.— dol. Neva Roeder, Daniela Štolfa, Mario Štolfa; 10.— dol. Marta Zavadlal, Joža Hvala, Štefanija Mazzitelli, Magda Hreščak, Mara Birska, družina iz Gippslanda; 5.— dol. Karla Lazarič, Marija Kumar, Anica Smrdel. Skupna vsota 185.— dol.

Gospa Dragica Gomizel, ki mi je blagohotno prisločila na pomoč, pa je nabrala vsoto 163.— dol. od sledečih dobrotnikov: 20.— dol. Virgil in Dragica Gomizel, Stana Bolf, Boris in Maria Cotič; 10.— dol. Lojze in Anica Markič, Toni in Magdalena Tomšič, Pepi in Milka Tavčar, Bruno in Alma Sdraulig; 6.— dol. Janez in Maria Dolenc; 5.— dol. Lojze in Anica Brigoč, Stevo in Zvonka Čuček, Max in Mici Hartman, Pepi in Stana Hervatin, Nada Horvat, Tone in Maria Kmel, Bert in Pepca Novak, Stanko in Maria Prosenak, Zvonko in Maria Špilar, Jože in Štefka Turk; 3.— dol. Jože in Milena Brigoč; 2.— dol. Adilia Peixoto, Frančiška Plahuta.

Vsem darovalcem pristrčna hvala, posebej seveda gospe Dragici Gomizel za njeno prijazno pomoč. Morda se bo do prihodnje številke še kaka dobra duša spomnila na našo cerkvo sv. Antona, ki je potrebna pomoči.— **Marcela Bole** (149 Boundary Rd., Pascoe Vale, 3044, Victoria).

**CANBERRA, A. C. T.** — Iz naše naselbine prihaja tokrat žalostno sporočilo, da se je v soboto 20. julija ob dveh popoldne, ko se je vračal z avtom domov, smrtno ponesrečil **VALENTIN VRATARIČ**, rojen komaj leta 1966 v Kropi na Gorenjskem. V Avstralijo je prišel z materjo, ko je bil tri leta star. Pogrebno



mašo v farni cerkvi in obrede na pokopališču je opravil domači župnik v torek 23. julija. Precejšnje število Slovencev je bilo prisotnih in še več Avstralcev, zlasti pokojnikovih znancev in nekdanjih sošolcev.

Za pokojnim Tinom žalujejo oče in mati ter brata Joni in Toni. Vsem ob nenadni izgubi naše iskreno sožalje! — **Franc Erpič**.

**SYDNEY, N. S. W.** — P. urednik, nisem še zasledil v Mislih, da bi kdaj omenili "Svobodne razglede", glasilo Slovensko - avstralskega literarno - umetniškega krožka, pa izhaja že tretje leto. Če revijo prejimate, me res zanima, kaj mislite o Antisongu pesnika Janeza Menarta in našem avstralskem Antisongu Pavle Gruden. Če revije nimate, mi pa prosim sporočite in Vam bom vsaj letošnjo marčno številko poslal. — **V. G.**

Moram priznati, da za glasilo nisem vedel, zato ga doslej nisem nikoli omenjal. Prvo številko mi je poslal nedavno nekdo iz Sydneya - pa ravno letošnjo marčevo, ki jo omenjate.

**SLOVENSKO  
DRUŠTVO SYDNEY**  
45 Ferrers Rd., Horsley Park,  
N. S. W., 2164

Tel.: 620 1265



**NAŠ SLOVENSKI HRIBČEK VABI...**

... člane društva ter vse rojake in njihove prijatelje vsako soboto in nedeljo. Postreženi boste z raznimi pijačami in okusno hrano.

Klub našega slovenskega društva je odprt: vsako soboto od dveh pop. do polnoči ter vsako nedeljo od poldne do osmih zvečer. Vsako drugo soboto prirejamo ples do polnoči ob zvokih dobre domače glasbe.

Poleg tega imamo ob sobotah, nedeljah ter ob sredah zvečer tudi kulturne in športne dejavnosti, na katere so vabljeni vsi rojaki.

Naslednji prireditvi: **OČETOVSKI VEČER** (sobota 7. sept.) in pa **RAZSTAVA SLOVENSKIH VIN** (sobota 14. sept.) Vabljeni!

Za informacije: **Štefan Šernek**, tel. 528 3423

SYDNEYSKIM ROJAKOM

nudi

# BOLOGNA SMALLGOODS

Telefon  
728 1717

7 QUEST AVE.  
CARRAMAR, 2163

sveže meso, kvalitetno suho meso,  
raznovrstne salame in druge mesne izdelke.

Za razne priložnosti po naročilu  
spečemo tudi celega prašička.

Hitra in brezplačna dostava.

Obrnite se na nas!

Priporoča se lastnik podjetja

J. & A. ŠKRABAN

Kaj naj rečem o pesmih, o katerih me sprašujete? Menartova je pač zares "straniščna poezija", kot jo sam opredeljuje, pa žal dovolj smrdeča, da je na svoj blatni kolovoz zvalila tudi našo Pavlo. Moderna hoče biti, danes pa je moderno strgano in umazano in gnilo, tako daleč je že prišla lestvica vrednot.

Zame je umetnost še vedno lepota, ali pa sploh ni umetnost. Banalnost in prostaštvo pa sta daleč od lepote, torej tudi od umetnosti. Res ne vem, kaj more pesem pridobiti z izrazi, pri katerih pošten človek zardi v obraz in onemi, ko jih sliši, kaj šele, da bi jih sam v poštenu družbi pljuval iz ust.

Prepričan sem, da "Svobodni razgledi" s tako o-hlapno mero dostojnosti ne bodo pridobivali in marsikdo bo trikrat premislil, predno se bo odločil za sodelovanje in članstvo v takem "literarno-umetniškem krožku".

Melbournskim Slovencem se priporoča  
KAMNOSEŠKO PODJETJE

## VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509.

doma: 470 4046 in 470 4095.

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako delo!

Hvala za vprašanje, ki mi je nudilo priliko povedati teh nekaj mojih misli. — Urednik

## ZVEZA SLOVENSKE AKCIJE

P. O. Box 153, Rydalmere, 2116, N. S. W.,

po prvem letu svojega obstoja kljub napovedim nekaterih še živi in z nezmanjšano gorečnostjo nadaljuje svoje delo. Njen tajnik Ivan Kobal je poslal uredništvu MISLI poročilo, ki je skoraj v obliki razmnoževanega glasila ter lep dokaz aktivnosti Zveze, žal pa predolgo za celotno objavo. Zanimiva je zlasti korespondenca iz vseh strani: od vsepovsod v Avstraliji, iz slovenskega zamejstva in celo domovine, iz Nemčije, Avstrije, Švedske, Italije, Francije, iz ZDA in Kanade, Argentine in Japonske . . . Vsa podpirajo idejo, želijo pa biti na jasnem, zakaj gre, saj mnogi ne vidijo konkretnega cilja, dasi pozdravljajo nježno delo povezovalna. Sam od ustanovitve jemljemo Zvezo kot nekako gibanje, ki naj poživilja slovensko zavest. Sprožila pa ga je skrb za slovenski jezik, ki je bil in je še v nevarnosti, da se prelije v tujega.

Zanimive so n. pr. ideje in predlogi, ki jih je Zvezi poslal Dr. Jožko Šavli, profesor v Gorici in zgodovinar:

1. Da slovenska beseda v izseljenstvu ne bo zamirala, je treba spoprijeti se z dosedanjimi manjvrednostnimi pogledi na slovenstvo, o katerem so nam vsilili pojmovanja, da smo le hlapci in dekle in tako majhni, da nič ne pomenimo, itd., itd. Slovenska zgodovina (neuradna) pa priča povsem drugače.

2. Slovenski jezik je vrednota, saj je starejši od latinščine in grščine — star je približno 3000 let. O tem priča naša dvojina, ki je indo-evropska posebnost. Grščina je dvojino izgubila že v petem stoletju pred Kristusom — slovenščina jo ima še danes.

3. Slovenščina sicer ni svetovni jezik, toda je med najstarejšimi jeziki na svetu, v Evropi pa sploh. Preko nje osvojimo in dojemamo druge jezike in njih kulturo, celo jezike Indije.

4. Ker ni vedno in povsod ohraniti slovenskega jezika v izseljenstvu, je treba tudi v angleščini izdajati knjige o Slovencih, njih kulturi in zgodovini. Tudi

Če Vas pot pripelje v Gippsland  
— na The Ninety Mile Beach in v  
The Lakes National Park: lastnik

## LOCH SPORT BAKERY in COFFEE SHOP

je Vaš rojak, ki Vam bo po domače  
in po zmerni ceni postregel.

Priporoča se: MIHAEL ERJAVEC,  
2662 National Park Road,  
LOCH SPORT, Vic. 3851

Tel.: (051) 46 0466



slovenski rod, ki po sili razmer ne zna več slovensko, je lahko kljub temu še slovensko zaveden, če je poučen o slovenskih vrednotah v tistem jeziku, ki ga pozna. Zveza bi se morala še posebej zavzemati za prevajanje v angleščino.

5. Širiti slovensko knjigo, besedo, publikacije o Slovencih v tujih jezikih, prav tako lastnim ljudem kot tudi prijateljem tujega rodu. Tako Slovenci v svetu ne bomo več tako izolirani kakor doslej.

6. Skrbeti za pisanje člankov o Slovencih v tuje t.j. angleške časopise predvsem, bodisi v Avstraliji kot v Veliki Britaniji in ZDA, pa v španske v Južni Ameriki, itd.

7. Poročati o primerih, ko je kaj narodno pomembnega izšlo pri Slovencih doma in po svetu. Pa če je v tujem jeziku izšel kakšen članek o Slovencih . . . Poročati o delu nekaterih prizadevnih ljudi v zdomstvu za narodno stvar. Seveda pa je treba paziti na objave. Z napačno ali neresnično objavo publikacija zgubi ugled.

Tako dr. Šavli. Vsako od pisem prinaša kak zanimiv predlog in vreden premislek.

Zvezi Slovenske Akcije želi uredništvo MISLI tudi v drugem letu življenja obilo uspehov in lepih sadov.

**BOX HILL, VIC.** — Hvala za objavo (v majski številki) mojega pisma z darovi za popravilo cerkvice v Zagonu pri Postojni. Naj popravim, da je pri daru sto dolarjev družine F. izpadel priimek Obid. K darovom pa naj dodam še 20.— dolarjev družine N. N. Še enkrat zahvala vsem! — **Josipa Kunek**

**REŠITEV "KOLESA"** v zadnji številki:

Začetek pregovora je črka P na desni v sredi za črto, pomenljivi pregovor pa se glasi: **PO ZVOŽENI CE-  
STI NE RASTE TRAVA.**

Rešitev so poslali: Sestre v Slomškovem domu, Lidija Čušin, Ivanka Žabkar, Francka Anžin in Marija Špilar, Jože Grilj, Anica Tufekčič, Vinko Jager, Marijan Lauko. — Izzrebana je bila Lidija Čušin.

**Priporočam se Slovincem  
vzhodnega dela velikega Melbournea  
za vsakovrstna avtokleparska dela,  
avtobarvanje in podobno.**

**Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.**

**A. V. MOTOR BODY REPAIRS**  
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,  
VIC. — Telefon delavice 221 5536

**TOWING SERVICE 24 ur dnevno  
na telefonu 221 5757**

**ali pa doma — 232-4314**

**Rojak VOJKO VOJK**

## **HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.**

**FRANK ARNUŠ**

Priporočamo se melbournskim rojakom  
za izdelavo kuhinjskih omar  
in drugega pohištva po zmerni ceni.

**7 LONGVIEW COURT,  
THOMASTOWN 3074  
(Bundoora Industrial Park)**

**TEL.: 465 0263  
A.H.: 459 7275**

Se želite naučiti voziti avto?

## **ŠOFERSKI POUK**

Vam z veseljem nudi

**"FRANK'S AVTO ŠOLA"**

**32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST,  
N.S.W., 2165  
Telefon: 72 1583**

"Ali smem pri vas kaditi, gospa?"

"Kar domači bodite in naredite kot bi bili doma!"

"No, pa nič! Saj sem vaju potrpeti."

+

On njej: "Ko bi bil jaz ti, bi ne mogel živeti brez mene."

**KDO BI VEDEL POVEDATI . . .**

. . . kje v Avstraliji bi bil **BRANKO PETRIČ**, doma iz Vipave. Po njem sprašujejo sorodniki v Kanadi.

**NIKO REVEN**, doma iz Hotedršice, se je iz Avstralije nazadnje oglasil domačim leta 1970. Starši ga prosijo, naj vendar kaj piše — bodo vsaj vedeli, da je živ.

Sestra v Dolnji Bistrici v Prekmurju povprašuje za bratom, ki se že okrog dvajset let ni oglasil. **JOŽE KOHEK** je imel zadnji naslov: P. O. Upper Burinjuck (Via Bowring), N. S. W.

Bi kdo morda vedel, kje živi **FRANC FRANK**, rojen v avgustu 1929 pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, občina Ptuj. Slovenijo je zapustil leta 1955 in živel v Sydneyu. Išče ga brat Ivan, ki je v Mariboru (naslov ima uredništvo) in v skrbeh, ker se Franc že na dvajset let ni oglasil.

V imenu sorodnikov prosimo sodelovanje bralcev Misli pri iskanju. Hvaležni bomo za kakršno koli sporočilo o gornjih pogrešanih, da ga posredujemo dalje.

— Uredništvo MISLI

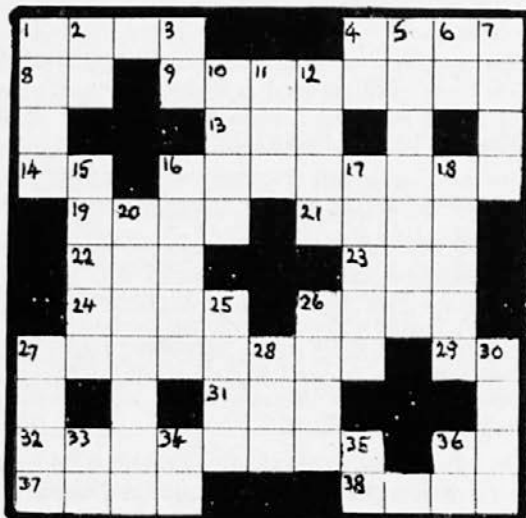


## Križanka (Ivanka Žabkar)

Vodoravno: 1. moč; 4. graja, svarilo; 8. kraj blizu Ljubljane; 9. za usta prijeten okus; 13. ime za večerno zvonjenje; 14. glavna karta; 16. zimski nadomestek za dežno kapljo; 19. odloči se za kaj, začne; 21. trščica; 22. drugi vklik za Au! kot izraz bolečine; 23. glava družine; 24. eden evangelistov (v angleščini); 26. pokvarjen, neužit (sadež); 27. veselila (se je); 29. med nami splošno uporabljena pritrdilnica; 31. Marijina mati; 32. država in reka v ZDA; 36. kazalni zaimek; 37. ime bibličnega raja; 38. načrt.

Navpično: 1. morska žival; 2. začetnici imena in priimka slovenskega pesnika (rojen na Nabrežini pri Trstu); 3. začetni črki imena in priimka pisatelja Prešernovega življenjepisnega romana "Neiztrohnjeno srce"; 4. učenje; 5. topiti se, izginjati; 6. predlog; 7. telesna poškodba; 10. bližnja pretekla doba; 11. rimski pozdrav; 12. kaplje padajo iz oblakov; 15. ostanek po mlatvi; 16. ni več novo; 17. znano žensko ime; 18. kronan vladar; 20. izraz, ki pomeni isto kot "naznanile (so)"; 25. če nekaj ni v korist, je v . . . ; 26. lakota; 27. med perutino spada (množinska oblika); 28. znano žensko ime; 30. zaključek molitve; 33. predlog; 34. osebni zaimek; 35. kratica za opombo; 36. kazalni zaimek.

REŠITEV pošljite do 6. septembra na uredništvo!



Dekle fantu: "Edino, kar ti zamerim, je to, da si vedno tako slabo obrit."

Fant: "Dragica, kaj ko bi poskusila priti ti kdaj k najinemu zmenku pravočasno?"

"Zakaj si ga pa vzela, če pije?" – "Saj tega nisem vedela, dokler ni prišel enkrat trezen domov."

## E. Z. OFFICE MACHINES Pty. Ltd.

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev se melbournskim Slovencem priporoča za prodajo novih in starih pisalnih, računskih in podobnih strojev vseh znamk. Izvršujemo vse vrste popravil!

V zalogi imamo slovenske črke ČZŠ, ki jih Vaš pisalni stroj morda še nima.

### EMIL ZAJC

1475 Centre Road, CLAYTON, Vic. 3168

Telefon: 544 8466

"Moja žena sovraži kuhanje in se ga ogiba kot hudič križa."

"Pri meni je še hujše. Tudi moja žena sovraži kuhanje, a kljub temu kuha."

\*\*\*

"Prosim, ali imate vžigalico?" – "Žal ne, imam pa vžigalnik, če želite." – "Hvala! Tako redkih zob pa spet nimam."

## DAJMO SI DUŠKA:

### SMEH JE ZASTONJ – pravijo doma

+ Ali mislite, da bi se dalo tudi krivdo za slabo samoupravljanje zvaliti na letošnje deževno poletje?

+ Kadar je resnica predpisana, se ne sme prekoračiti dovoljena količina.

+ Človek je naše največje bogastvo. A tudi gradbeni material ni ravno drobiž.

+ Včeraj je bilo bolje. Kako bo jutri?

+ Naj cveti tisoč cvetov MODRO – BELO – RDEČE barve!

+ Cerkev smo ločili od države, ker hoče imeti država svoje bogove.

+ Naši delavci na začasnem delu v tujini se vračajo v začasno tujino po začasnem bivanju v domovini.

+ Ali so nas uspavali uspehi, ali le sanje o njih?

+ Za to, kar imamo, se moramo zahvaliti naši samoupravni socialistični skupnosti pod vodstvom naše partije. – Radi bi vedeli samo, komu se moramo zahvaliti za tisto, česar nimamo.

+ On je živ dokaz, da se dobro ujemata poškrbljena srajca in prazna glava.

+ Standard se nam je zvišal. Še celo resnica ni več gola.

+ Človek se vzpenja vse više, dokler ne pride do dna.

**MATI, DOMOVINA, BOG** – Pesmi Ludvika Cegljarja. Cena 2.– dol.  
**TRENUTKI MOLKA** – Misli za vsak dan napisal Franc Sodja CM, Argentina. – Cena vezani knjigi 4.– dol, broširani 3.– dolarje.

**SVETO PISMO NOVE ZAVEZE** v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. – Cena 6.– dolarjev.

**KRISTJAN MOLI** je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.–dol.

**HVALIMO GOSPODA** je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dolarjev. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dolarja.

**HOJA ZA KRISTUSOM** je knjžica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtno spise Tomaža Kempčana. – Cena 5.– dolarjev.

**SHEPHERD OF THE WILDERNESS** – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

**DREAM VISIONS** – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 11.– dol.

**MEN WHO BUILT THE SNOWY** – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. – Cena 8.– dol.

**THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja)** – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišljanja o komunizmu. Cena 6.–dol.

**KRAŠKI IZLIVI** – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.

**ISKANJE** – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dolarje.

**CVET LJUBEZNI** – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.



**CELOVŠKE in GORIŠKE MOHORJEVE KNJIGE za leto 1985** so še na razpolago bralcem.

**CELOVŠKIH** je letos pet: Izlet v veselje (M. Osojnik), Čar letnih časov (Dr. P. Zablatnik), Jezus v času (Potovanje po Palestini P. Zidarja), Koledar 1985 in mladinska Betlehemska zvezda zavije s svoje poti (M. Kulik – A. Kaufman). Cena letošnje zbirke je 17.– dolarjev.

**GORIŠKE** mohorjevke so kot običajno štiri: Blagovestnika Slovenov (zgodovinska povest Zore Piščanc), Melodija (črtice Saše Martelanca), Primorski slovenski biografski leksikon (10. snopič) in seveda Koledar 1985 pestre vsebine. Cena goriške zbirke je 18.– dol.



## SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake  
in bralce MISLI  
s prirčnim vabilom:  
**KADAR SE MUDITE  
V CANBERRI,  
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš **DOM**, poznan pod imenom **TRIGLAV**, na Irwing Street, **PHILLIP (CANBERRA)**, A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od polдне do druge ure in od šeste ure zvečer.

**KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!**

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

**Naša telefonska številka: (062) 82 1083.**

VAŠA DOMAČA  
TURISTIČNA  
AGENCIJA  
**DONVALE TRAVEL**

1042—1044 Doncaster Road,  
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666  
(vse ure)

*Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje. Ali pa nas pokličite po telefonu in PRIDEMO NA VAŠ DOM, če je tako ugodnejše!*



Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja  
(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov, finančnega posojila,  
zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO

ERIC IVAN GREGORICH  
**DONVALE TRAVEL**

1042—1044 Doncaster Road, EAST DONCASTER, Victoria 3109  
Telefon: 842 5666 (vse ure!)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano  
in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

**PARI, KI NAČRTUJETE POROČNO POTOVANJE, STOPITE V ZVEZO Z NAMI!**  
UREJAMO TUDI POTOVANJA PO AVSTRALIJI, V NOVO ZELANDIJO,  
BALI, SINGAPUR, HONGKONG,  
ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIŠKE, KANADO  
TER SEVEDA KAMOR KOLI V EVROPO IN NA VSE STRANI SVETA.

**Ne pozabite ime ERIC IVAN GREGORICH!**

Priporočamo se in Vas ne bomo razočarali!

**SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!**

Edini letni skupinski polet SYDNEY – MELBOURNE – LJUBLJANA  
V mesecu juniju 1986 – ugodna ekonomska prilika za obisk lepe rodne domovine.  
Obrnite se na nas za podrobnejša pojasnila!